

8. SINIF 5. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

T.C. İNKILAP TARİHİ ve
ATATÜRKÇÜLÜK

Bu kitapçık AMASYA Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

12. Cumhuriyet döneminde ikinci siyasi parti olan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kurulmasından sonra 1924 yılı Aralık ayında "Times Gazetesi" muhabirinin, yeni kurulan partiyle ilgili düşüncelerinin ne olduğu sorusuna Mustafa Kemal şu cevabı vermiştir:

"Millî egemenlik temeline dayanan ve özellikle Cumhuriyet yönetimine sahip bulunan ülkelerde, siyasî partilerin varlığı doğaldır. Türkiye Cumhuriyeti'nde de, bir diğerini denetleyici partiler kurulacağına kuşku yoktur. Bu doğal olan durum karşısında Gazi Paşa'nın da durumu doğal olmaktan başka bir şey olmayacaktır."

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, s.77)

Mustafa Kemal'in yeni kurulan parti ile ilgili bu sözlerinden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Türkiye Cumhuriyetinde ilk kez çok partili hayata geçilmiştir.
- B) Ülkemizde demokrasinin gelişimine katkı sağlanmıştır.
- C) Atatürk yeni kurulan siyasi parti hakkında olumsuz düşünmektedir.
- D) Cumhuriyetle yönetilen ülkelerde siyasi partiler olmalıdır.

13. 1921 Anayasasının ilk maddesinde "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." denilerek millî egemenliğin yeni Türk Devletinin yönetiminde etkili olacağı ortaya konulmuştur. Sonrasında ise millet egemenliğinin önünde büyük bir engel olan saltanat kaldırılarak demokrasiyi ve millî egemenliği güçlendiren önemli bir adım atılmıştır. Demokrasiyi geliştirmek için milletin düşüncelerinin meclise yansımaları sağlayacak siyasi partilerin kurulması çalışmaları başlamıştır. Mustafa Kemal siyasi partilerin kurulması için öncülük etmiş ve başka partilerin kurulması için çalışmıştır. Böylece çok partili hayata geçilecek ve hükümet işlerinin denetlenmesi ülke açısından faydalı olacaktır.

Buna göre çok partili hayata geçilmesi ile aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Meclisteki farklı düşüncelerin ülke için faydalı olacağı
- B) Demokrasinin ve cumhuriyetin ülkemizde güçleneceği
- C) Yeni kurulacak siyasi partilerle dış politikada daha etkili olunacağı
- D) Hükümet işlerinin denetlenmesinin sağlanacağı

14. İzmir'e yapacağı gezi sırasında planlanan suikastın engellenmesi ve suikastçıların yakalanmasından sonra Mustafa Kemal şu açıklamayı yapmıştır:

"Ben şahsen intikamdan hoşlanan bir adam değilim. İş mahkemeye aktarılmıştır. Bunun sonucunu beklemek lazımdır. Bu işe karışmaya hakkım yoktur."

(Şerafettin Turan, Türk Devrim Tarihi, s.137)

Buna göre Mustafa Kemal'in "Bu işe karışmaya hakkım yoktur." sözüyle yargılama süreciyle ilgili vurgulamak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yargılananlar en ağır cezayı almalıdır.
- B) Verilecek cezanın caydırıcı olması gerekmektedir.
- C) Yargılama süreci uzatılmamalı, suçlular hemen cezalandırılmalıdır.
- D) Bağımsız yargının vereceği kararı saygıyla karşılamak gerekir.

15. Mustafa Kemal'e, cumhuriyete ve inkılâplara karşı olan bazı kişiler, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kapatılmasından sonra faaliyetlerini gizlice yürütmeye başladılar. Amaçlarını gerçekleştirmeleri konusunda önlerinde en büyük engel olarak gördükleri Mustafa Kemal'e suikast düzenlemeyi planladılar. Yapılan plana göre Mustafa Kemal'in İzmir'e yapacağı gezi sırasında suikast gerçekleştirilecekti fakat başarısız olup yakalandılar. Suikast olayının duyulması, yurdun her yerinde üzüntü ve kaygıya yol açtı. İzmir halkı Mustafa Kemal'in kaldığı otelin önünde toplanarak ona sevgi, saygı ve bağlılık gösterisinde bulundular.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi suikastı planlayanların amaçlarından biri değildir?

- A) Cumhuriyet yönetimini yıkmak
- B) Yapılan inkılapları geçersiz kılmak
- C) Mustafa Kemal'i ortadan kaldırmak
- D) Ülkemize yönelik dış tehditleri yok etmek

16. Yalova'da yakın arkadaşı Fethi Bey'le bir araya gelen Mustafa Kemal yapılan görüşmede ondan yeni bir parti kurmasını ve bu partinin başına geçmesini istemiştir. 12 Ağustos 1930 tarihinde İstanbul'da Fethi Bey'in başkanlığında Serbest Cumhuriyet Fırkası kurulmuştur. Cumhuriyet Halk Fırkası'ndan bazı milletvekilleri istifa ederek Serbest Cumhuriyet Fırkası'na katılmışlardır.

Cumhuriyete ve inkılâplara karşı olan kişiler kısa bir süre sonra parti içinde etkili olmaya başlamışlardır. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın yaşadığı olumsuzlukları tekrarlamak istemeyen Fethi Bey, yaşanan olaylardan dolayı partisini kapatma kararı almıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Serbest Cumhuriyet Fırkasının kapatılmasının sebeplerinden değildir?

- A) Cumhuriyetin ve yapılan inkılapların korunmak istenmesi
- B) Serbest Cumhuriyet Fırkasının yeterli sayıda milletvekilinin olmaması
- C) Yaşanabilecek sorunların önüne geçilmek istenmesi
- D) Cumhuriyet karşıtlarının Serbest Cumhuriyet Fırkasına sızmaları

17. 1924 yılı ortalarında Hakkari'de İngilizlerin desteklediği Nasturi İsyanı çıktı, ülkemiz bu isyanla uğraşırken Musul Sorunu nedeniyle İngiltere ile Türkiye arasındaki siyasi ilişkiler gerildi. Bu arada ülke içinde partiler arasında anlaşmazlıklar yaşandı. Doğu Anadolu'da yeniden karışıklıkların başladığı haberleri meclise gelmeye başladı. Yabancı devletlerin özellikle İngiltere'nin desteğiyle olaylar giderek büyüdü. TBMM bu karışıklıkları önlemek için Takrir-i Sükun Kanunu'nu çıkardı. Bu kanuna göre Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, Doğu Anadolu'daki olaylarda rolü olduğu gerekçesiyle kapatıldı.

Doğudaki karışıklıklar nedeniyle ülke içinde yaşanan olaylar, dış politikada İngiltere ile yaşanan Musul Sorununun istenilen şekilde çözümlenememesine neden olmuştur.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İsyanın önlenmesi için TBMM tarafından gerekli tedbirler alınmıştır.
- B) Ülke içinde yaşanan sorunlar dış politikayı olumsuz etkilemiştir.
- C) İç ve dış politikadaki gelişmeler demokratik hayata geçişi hızlandırmıştır.
- D) Türkiye'de demokrasi için ortamın henüz hazır olmadığı anlaşılmıştır.

18. Mustafa Kemal, yeni kurulan devletin ve demokrasinin gelişmesi için çaba göstermeye devam ediyordu. Cumhuriyetin ilk yıllarında ülkemize yönelik içeriden ve dışarıdan tehditler devam ederken, saltanatın kaldırılması, Cumhuriyet'in ilan edilmesi, halifeliğin kaldırılması çok partili hayata geçiş denemeleri gibi inkılapların gerçekleştirilmesi bazı tehditleri ve tepkileri de beraberinde getirmiştir. Ülkemize ve cumhuriyete yönelik bu tehditler cumhuriyetin kurulduğu ilk yıllardan itibaren günümüze kadar süregelmiştir ve hala da devam etmektedir. Anarşi ve terör olayları Türk milletinin birlik ve beraberliğine, devletin bütünlüğüne zarar vermeyi amaçlamıştır. Türk milleti, istiklal ve istikbalini ortadan kaldırmaya yönelik tehdit ve girişimlere fırsat vermemiş ve kurulan tuzakları birer birer bozmuştur.

Verilen metinde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ülkemize yönelik saldırılar, iç ve dış tehditler olarak adlandırılır.
- B) Anarşi ve terör olayları ülkemize yönelik zararlı faaliyetlerdir.
- C) Türk milleti birlik ve beraberlikle tehdit ve girişimlere fırsat vermemiştir.
- D) Ülkemize yönelik tehditlerde jeopolitik konumunun da etkisi vardır.

19. Türkiye; Avrupa, Asya ve Afrika kıtalarının birleştiği bir bölgede yer alır. Ülkemiz konumu itibarıyla dünyanın önemli ülkelerinden biridir. Bir tarafında zengin petrol yataklarına sahip Ortadoğu ülkeleri, diğer tarafında ise sanayileşmiş Avrupa devletleri bulunmaktadır. Ürettikleri ürünler bakımından birbirine muhtaç olan bu iki bölge arasındaki yollar Türkiye'den geçmektedir. Ayrıca üç tarafının denizlerle çevrili olması Türkiye'nin stratejik açıdan önemini oldukça artırmaktadır.

Verilen metinde aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) Ülkemizin konumu, özellikleri ve jeopolitik önemi
- B) Ülkemize yönelik iç ve dış tehditlerin hala devam etmesi
- C) Ülkemizin Dünya'nın en önemli ülkesi olması
- D) Ülkemizin Ortadoğu'da en çok sanayileşen devlet olarak görülmesi

20. Türkiye'nin, bölgesinde ve dünyada giderek güçlenmesinden rahatsız olan çeşitli devletlerin düşmanca tutumları ve politikaları dış tehdidi oluşturmaktadır. Türkiye'ye dostça yaklaşmayan bazı devletler, kökleri tarihe uzanan bir takım emellerin peşinden koşmaktadır. Mustafa Kemal ve silah arkadaşları, örgütledikleri Milli Mücadeleyle Ön Asya coğrafyasının Türk Müslüman kimliğinin korunmasını ve bağımsız yaşamasını sağlamıştır. Bu durum Mondros Ateşkesi, Sevr Antlaşması ve nice gizli antlaşmalarla Anadolu topraklarını paylaşan ülkeleri rahatsız etmiştir. Bu ülkeler ve gruplar anarşi ve terörü destekleyerek Türkiye'yi zayıf düşürmeye çalışmaktadırlar. Misyonerlik faaliyetleriyle Türk milletini kendi kültüründen ve inancından uzaklaştırmayı amaçlamaktadırlar. Dış güçler ve işbirlikçileri Türk gençliğini ve aydınlarını milli kimliklerine yabancılaştırmanın ve ülkenin temel değerlerini yıpratmanın çabası içindedirler.

Aşağıdakilerden hangisi ülkemize yönelik iç ve dış tehditlere karşı Türk milleti olarak üzerimize düşen görev ve sorumluluklardan biri değildir?

- A) Tarihimizi iyi bilmeli ve olaylardan dersler çıkarmalıyız.
- B) Milli ve manevi değerlerimize sahip çıkmalı ve korumalıyız.
- C) Ülkemizin güçlenmesi için gelişmiş ülkelerin her şeyini birebir almalıyız.
- D) Demokratik, laik, hukuk devleti ilkelerini benimsemeliyiz.

21. Mustafa Kemal 1908 yılında Selanik'te İttihatçıların kongresinde şunları söylemişti: "Ufukta tehlike bulutları görüyorum. Ordunun siyasete karışması işi artık bitmelidir. Asker kıışlasına, siyasetçi siyaset sahnesine dönmezse, her şey mahvolur". Nitekim her şey dört sene sonra Balkan Savaşı patladığında mahvolacak, orduda yaşanan siyasi çekişmeler neticesinde I. Balkan Savaşı Osmanlı Devleti için büyük bir yenilgi ve büyük toprak kaybıyla sonuçlanacaktır.

Mustafa Kemal aynı durumun tekrar yaşanmaması için yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nde hangi önlemi almıştır?

- A) Muhalefet yapan siyasi partiler kapatılmıştır.
- B) Görevdeki askerlerin siyaset yapması yasaklanmıştır.
- C) İstiklal Mahkemeleri'nin kurulması kararı alınmıştır.
- D) Takrir-i Sükûn Kanunu çıkarılmıştır.

22. Gazi'nin en büyük inkılâbı hiç şüphesiz cumhuriyetti. O, cumhuriyetin Türk halkı tarafından korunacağına inanıyor ve güveniyordu. 19 Haziranda, Anadolu Ajansı'na verdiği demeçte bunu şöylece belirtmişti: "Alçak teşebbüsün benim şahsımdan çok kutsal cumhuriyetimize ve onun dayandığı yüksek ilkelere düşük bulunduğuna şüphem yoktur. Bu nedenle, genel olarak gösterilen duygularla, cumhuriyetimize ve ilkelerimize olan aşırı bağlılığın ne kadar kopmaz güçte olduğu kanısına bir kez daha vardım. Temeli, büyük Türk milleti ve onun kahraman evlatları olan büyük ordumuzun vicdanında, akıl ve şuurunda kurulmuş bulunan cumhuriyetimizin ve milletin ruhundan ilham alan ilkelerimizin bir vücudun ortadan kaldırılması ile bozulabileceğini sananlar çok zayıf dimağlı bahtsızlardır. Bu gibi bahtsızların, cumhuriyetin adalet ve kudret pençesinde hak ettikleri işleme uğramaktan başka elde edecekleri bir şey olamaz. Benim naçiz vücudum bir gün elbet toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar olacaktır (Sonsuza kadar yaşayacaktır). Ve Türk milleti, güvenliğini ve mutluluğunu sağlayan ve koruyan ilkelerle uygarlık yolunda durmaksızın yürüyecektir."

Bu konuşmayla Mustafa Kemal'in aşağıdakilerden hangisini vurguladığı söylenebilir?

- A) Kendisinin ölümüyle cumhuriyetin yıkılabileceğini.
- B) Cumhuriyet yönetiminin sağlam temeller üzerine oturtulmadığını.
- C) Cumhuriyet'in sonsuza kadar yaşayacağını.
- D) Cumhuriyet yönetiminin ileride değişmesi gerektiğini.

23. Küçük Asya olarak da bilinen ve Türkiye'nin de üzerinde bulunduğu Anadolu toprakları; Roma İmparatorluğu, Doğu Roma (Bizans) İmparatorluğu, Büyük Selçuklu Devleti, Anadolu Selçuklu Devleti, Osmanlı İmparatorluğu, son olarak da Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenlik sahası olmuştur.

Tarih boyunca Anadolu üzerinde kurulan ve dünya siyasetine yön vermiş devletlere bakıldığında aşağıdakilerden hangisi Anadolu'nun bu kadar cazip bir bölge olmasının nedenlerinden değildir?

- A) Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının birbirlerine en çok yaklaştığı bir konumdadır.
- B) Türkiye'nin üç tarafının denizlerle çevrili ve ılıman bir iklime sahip olması zengin tarım üretimine imkân sağlamaktadır.
- C) Türkiye zengin petrol yataklarına sahip Ortadoğu ve diğer Asya ülkeleriyle komşu bulunmaktadır.
- D) Dünyada savaşların eksik olmadığı Irak, Ortadoğu, Balkanlar gibi bölgelere de çok yakındır.

24. I- 12 Ağustos 1930'da İstanbul'da kurulan siyasi partidir. Atatürk'ün istek ve onayıyla, dönemin Paris Büyükelçisi Fethi Okyar'ın başkanlığında bir muhalefet partisi oluşturmak amacıyla kuruldu. 1929 yılında dünyada yaşanan ekonomik sıkıntıları çözmek ve bu süreçte özellikle ekonomi konularında hükümetin icraatlarını denetleyebilecek bir muhalefet partisinin varlığı önemli görülüyordu. Ülkede demokrasi anlayışının tam oturmaması ve cumhuriyet karşıtlarının parti içerisine girmesiyle yine kurucusu tarafından kapatılan partidir.

II- 17 Kasım 1924 tarihinde Cumhuriyet Halk Fırkası'ndan ayrılan milletvekilleri tarafından, Ankara'da kurulan siyasi partidir. Mustafa Kemal'in eski silah ve dava arkadaşları olan Kâzım Karabekir, Rauf Orbay, Ali Fuat Cebesoy, Refet Bele ve Adnan Adıvar'ın başını çektiği bu kişiler muhalefette yer almayı tercih etmişlerdir. Ancak görülecek baskılar ve hemen sonrasında meydana gelecek olan doğu isyanı ile birlikte sıkıyönetim ilan edilmiş ve parti 5 Haziran 1925 tarihinde kapatılmıştır.

III- Atatürk tarafından 9 Eylül 1923'te kuruldu. Kurtuluş Savaşı'nı örgütleyen ve yürüten "Anadolu ve Rumeli Müdaafa-i Hukuk Cemiyeti'nin" devamı olan partidir. Cumhuriyet döneminin ilk siyasi partisidir. 1923'ten 1950'ye kadar aralıksız iktidarda kalmıştır.

Verilen bilgiler sırasıyla hangi partilere aittir?

<u>I</u>	<u>II</u>	<u>III</u>
A) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası	Cumhuriyet Halk Fırkası	Serbest Cumhuriyet Fırkası
B) Cumhuriyet Halk Fırkası	Serbest Cumhuriyet Fırkası	Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
C) Serbest Cumhuriyet Fırkası	Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası	Cumhuriyet Halk Fırkası
D) Cumhuriyet Halk Fırkası	Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası	Serbest Cumhuriyet Fırkası

25. "Saltanat devrinden cumhuriyet devrine geçebilmek için herkesin bildiği gibi, bir geçiş devresi yaşadık. Bu devirde, iki fikir ve görüş, birbiriyle mücadele etti. O fikirlerden biri, saltanat devrinin devam ettirilmesi idi. Bu fikrin taraftarları belliydi. Diğer fikir, saltanat idaresine son vererek cumhuriyet idaresini kurmaktı. Bu bizim fikrimizdi. Biz fikrimizi, açık söylemekte sakınca görüyorduk. Ancak görüşümüzün uygulanma kabiliyetini saklı tutup uygun zamanda uygulamak için, saltanat taraftarlarının fikirlerini uygulama sahasından uzaklaştırmak mecburiyetindeydik. Yeni kanunlar yapıldıkça, bilhassa anayasa yapılırken, saltanat taraftarları, padişahın ve halifenin hak ve yetkilerinin belirtilmesinde ısrar ediyorlardı. Biz, bunun zamanının gelmediğini veya lüzum olmadığını bildirerek o tarafı söylemeden geçmekte fayda görüyorduk."

Mustafa Kemal'in bu sözlerinden aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal cumhuriyet yönetimine geçmeyi düşünmektedir.
- B) Ülkede, saltanat yönetiminin devam etmesini savunan bir kesim bulunmaktadır.
- C) Mustafa Kemal, yenilikleri yaparken uygun zamanın oluşmasını beklemiştir.
- D) Saltanat yönetiminden cumhuriyet yönetimine geçiş hızlı bir şekilde gerçekleşmiştir.

26. 15 TEMMUZ

Sen vatan kahramanı, demokrasi şehidi
Yine bir tarih yazdın dünya bunun şahidi
Bir mucize yarattın 15 Temmuz gecesi
Can verdin vatan için yoktu bunun ötesi

O nasıl bir yürek ki, binlerce tanka bedel
Ölüm bile vız geldi, utandı senden ecel
Seninle gurur duydu Boğaziçi Köprüsü
Yeniden dile geldi Çanakkale türküsü

Seninle nöbette bak bu ülkenin tamamı
İşte böyle kutlanır demokrasi bayramı
Şimdi daha şanlı bak ay yıldızlı bayrağın
Ey şehit oğlu şehit önderisin her çağın

Yıldızları yağırsak azdır senin üstüne
Bak adını nakşettik gönlümüzün büstüne
Şehitler asla ölmez ölümsüz her biriniz
Bil ki mahşere kadar kalbimizde yeriniz.

Verilen şiirden yola çıkarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Türk milleti gerektiğinde vatani için canını vermeye hazırdır.
- B) Türk halkı 15 Temmuz'u demokrasi bayramı olarak görmektedir.
- C) Türk milleti bölücü faaliyetlere tepki göstermemiştir.
- D) 15 Temmuz kahramanları Çanakkale kahramanlarına benzetilmiştir.

27. Mustafa Kemal'e İzmir'de düzenlenmek istenen suikast son anda fark edilmiş ve suikastçılar yakalanmıştır. Suikastçıların yakalanması ve haberin her yerde duyulmasıyla Gazi'ye, suikastı lanetleyen ve kınayan telgraflar gelmişti. Ayrıca, İstanbul'daki bütün yabancı elçiler ve delegeler Gazi'ye yapılmak istenen suikasttan duydukları üzüntüyü dile getirmişlerdir. Her yerde suikast girişimini lanetleyen mitingler yapılmıştır. Gazi, millete bir bildiri yayınlayarak, kendisi lehinde yapılan mitingler dolayısıyla yaptığı konuşmada, halkın inkılapları koruma konusunda ne kadar titiz olduğunun bu mitinglerle ortaya çıkmış olduğunu belirterek şunları söylemişti: "Benim şahsımdan çok, devletin varlığına yöneltilmiş olduğu beliren gizli politik düzenler karşısında tüm ulusun duyduğu, pek ağır başlı ve soylu bir şekilde gösterdiği temiz duygular beni avutmaktadır. Bu gösteriler, inkılâp ülkümüzün, bütün ulusça, canı gibi korunduğuna parlak ve güçlü bir belge olmaktadır. Bu itibarla istiklâl için milletin saadet ve refahı namına hissetmekte olduğum emniyet ve itimadı millet önünde beyan etmekle büyük bir onur ve sevinç duymaktayım. Bu tezahürat esnasında muhterem ve soylu milletimiz tarafından şahsım hakkında samimi ve candan muhabbetten doğan derin şükranlarımı açıkça duyururum"

Bu metinden yola çıkarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal'e düzenlenen suikasta Türk halkı çeşitli yollarla tepkisini göstermiştir.
- B) Mustafa Kemal Türk halkına duyduğu güveni dile getirmiştir.
- C) Demokratik yaşama geçişe ara verilmiştir.
- D) Türk halkı hem Mustafa Kemal'e hem de yapılan inkılaplara sahip çıktığını göstermiştir.

28. Doğuda başlayan ayaklanmaya bazı Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası yöneticilerinin de katılması üzerine ayaklanmayla alakalı olduğu düşünülen milletvekilleri tutuklanmış ve cumhuriyet tarihinin ilk muhalefet partisi olan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası kapatılmıştır. 15 Haziran 1926 tarihine gelindiğinde M. Kemal'e, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın yöneticilerinin de adının karıştığı bir suikast girişimi olmuş fakat bu girişim engellenmiştir.

Yukarıdaki bilgiler göz önüne alındığında;

- I. Ulusal bağımsızlık anlayışının bazı kesimlerce anlaşılamadığı görülmektedir.
- II. İlk çok partili yaşama geçiş denemesi başarısız olmuştur.
- III. Bazı kesimlerin yapılan yenilikleri kabullenemediği görülmektedir.
- IV. Cumhuriyet yönetiminden geçici bir süreliğine vazgeçilmiştir.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) I ve III
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) I ve IV

29. Mustafa Kemal'in ulusal egemenliğe dayalı yeni bir devlet kurmaya çalışmasına karşı olan saltanat ve hilafet yanlıları ile mandacı politikaları savunanlar Mustafa Kemal'e karşı muhalefet başlatmışlardır. Doğudaki isyanın bastırılması ve Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kapatılmasının ardından, Mustafa Kemal'e ve cumhuriyet rejimine karşı olanların faaliyetleri gizli de olsa devam etti. Mustafa Kemal'in öldürülmesiyle amaçlarına ulaşmayı düşünen kesimler çok farklı gruplardan oluşmaktaydı. Bazı eski İttihatçılar, Birinci Meclis'teki bazı muhalif milletvekilleri ve kapatılan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın bazı üyeleri bu gruplara örnektir.

Bu gruplar M. Kemal'i ortadan kaldırırlarsa yeni rejimin sona ereceğine inanmışlar ve bu nedenle M.Kemal'e İzmir'de bir suikast planlamışlardır. Ancak 16 Haziran 1926 tarihinde gerçekleştirmeyi düşündükleri planlarını uygulayamamışlar ve kısa sürede yakalanmışlardır.

Suikastın ortaya çıkması üzerine Ankara İstiklal Mahkemesi Heyeti, İzmir'e gelerek olayı soruşturmaya başlamıştır. Olayla ilgisi olduğu düşünülen pek çok kişi tutuklanmıştır. Tutuklanan bu kişiler arasında eski İttihat ve Terakki Cemiyeti üyeleri ile eski Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası üyeleri hatta yöneticileri vardı. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası yöneticileri olan Kazım Karabekir, Ali Fuat Cebesoy, Refet Bele ve Cafer Tayyar gibi isimler de suikastla ilişkili oldukları gerekçesiyle tutuklanmışlardır.

Yalnızca bu bilgilerden yola çıkarak aşağıdaki sorulardan hangisine cevap verilemez?

- A) Mustafa Kemal'in suikastçılara tepkisi nedir?
- B) Suikastçıların amaçları nelerdir?
- C) Suikastçılar amaçlarına ulaşabilmişler midir?
- D) Suikast nerede ve ne zaman düzenlenecektir?

30. Mustafa Kemal, orduda görev yapanların politikayla uğraşmalarını uygun görmüyordu. Bu amaçla kendisine bağlı milletvekillerinin ordudaki görevlerinden ayrılmasını istedi. Bundan sonra, kişilerin askeri görevleri devam ederken milletvekili olamayacaklarını belirten kanun çıkarıldı. (19 Aralık 1924) Bu kanunun çıkarılması üzerine meclisteki ordu üyesi milletvekilleri, ordudaki görevlerinden çekildiler.

Buna göre,

- I- Belli bir tarihe kadar milletvekilleri arasında asker olanlar vardır.
- II- Mustafa Kemal, ordunun siyasetten ayrı tutulmasını istemektedir.
- III- Çıkarılan yasadan sonra bazı milletvekilleri, askerlikten istifa etmişlerdir.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I, II ve III

31. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk siyasi partisi olan Halk Fırkasının bir özelliği değildir?**

- A) Temeli Milli Mücadele dönemindeki "Müdafaa-i Hukuk" grubuna dayanmaktadır.
- B) Ekonomide "devletçilik" ilkesini benimsemiştir.
- C) Parti programında "dini inançlara saygılı olduğu" vurgulanmıştır.
- D) Cumhuriyet dönemi inkılaplarının yapılmasını sağlamıştır.

32. Jeopolitik konum, bir devletin dünya coğrafyasında bulunduğu konumundan dolayı elde ettiği avantaj ve dezavantajların hepsine denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ülkemizin jeopolitik konumunun bir dezavantajı olabilir?

- A) Zengin doğal kaynaklara sahip bir coğrafyanın merkezinde yer alması
- B) Dünya enerji kaynaklarının %60'ının ülkemiz etrafındaki devletlerde olması
- C) Asya-Avrupa kıtaları arasında bir köprü konumunda olması
- D) Terör gruplarının yer aldığı Ortadoğu coğrafyasına yakın olması

33. Kurtuluş Savaşının ilk yıllarında TBMM içerisinde farklı gruplar, millî bağımsızlığı sağlamaya çalıştıkları için uzlaşabiliyorlardı. Kurtuluş Savaşının kazanılmasından sonra meclisteki gruplar arasında düşünce ayrılıkları oluşmuştu.

Bu durum aşağıdakilerden en çok hangisine ortam hazırlamıştır?

- A) Cumhuriyetin ilanına
- B) Saltanatın kaldırılmasına
- C) Siyasi partilerin kurulmasına
- D) İnkılapların yapılmasına

34. Mustafa Kemal, tam bir demokrasi ortamı oluşması için muhalefet partilerinin kurulmasını istiyordu. 17 Kasım 1924 tarihinde Kazım Karabekir, Rauf Orbay, Ali Fuat Cebesoy, Refet Bele, Adnan Adıvar gibi önemli kişilerin girişimi ile cumhuriyet tarihinin ilk muhalefet partisi olan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası kuruldu. Daha sonra doğuda yaşanan rejim karşıtı ayaklanmada bazı parti üyelerinin rolü olduğu gerekçesiyle Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası kapatıldı.

1930 yılında M. Kemal'in Fethi Okyar'ı desteklemesiyle Fethi Okyar, Serbest Cumhuriyet Fırkasını kurdu. Fakat cumhuriyet rejimine karşı olanlar bu partiye sızmaya başlayınca aynı yıl Fethi Okyar tarafından parti kapatıldı.

Aşağıdakilerden hangisi verilen iki olaydan çıkarılacak bir sonuç olamaz?

- A) Muhalefet partilerinin kurucuları cumhuriyete karşıdırlar.
- B) Çok partili hayata geçiş için uygun ortam oluşmamıştır.
- C) M. Kemal çok partili hayatı desteklemektedir.
- D) Muhalefet partileri, rejim karşıtlarının toplandığı siyasi alan haline gelmiştir.

35. 1929 yılında dünyada yaşanan ekonomik bunalım Türkiye'yi de etkilemişti. M. Kemal, ülkenin sıkıntılardan kurtulabilmesi için ekonomi alanında farklı görüşler taşıyan yeni bir parti kurulmasını istiyordu. Bu düşüncelerle yakın arkadaşlarından Fethi Bey'e yeni bir parti kurdurdu. Böylece 12 Ağustos 1930'da Serbest Cumhuriyet Fırkası kurulmuş oldu.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Atatürk'ün yeni bir siyasi partiye destek vermesinin nedenlerinden biri olamaz?

- A) Demokrasiyi güçlendirmek
- B) Ekonomik sorunları çözebilmek
- C) Hükümetin denetlenmesini sağlamak
- D) Meclis Hükümeti Sistemine dönmek

36. "Serbest Cumhuriyet Fırkasında yalnız Makbule Hanım ve Nuri Bey gibi Rahmi'nin bildiği isimler değil, Atatürk'ün, İsmet Paşa kadar önem vermese de, tıpkı onun gibi feda etmeyeceği daha birçok sevdiği bulunmaktaydı. Asıl önemlisi de kimi o partide, kimi bu partide bulunsan da Ankara, daha dünlerin silah arkadaşları, okul arkadaşları, iş arkadaşları, kısacası, kader birliği yapmış kimseler topluluğudur."

Tarık Buğra-Yağmuru Beklerken

Verilen metinden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Türkiye Cumhuriyeti, kuruluşunun ilk yıllarında çok partili yönetim şeklini başarıyla uygulamıştır.
- B) Serbest Cumhuriyet Fırkası'nda Atatürk'ün yakınları bulunmaktadır.
- C) Önceden yakınlığı olan birçok kişi zamanla farklı siyasi partilerde bulunmuşlardır.
- D) Siyasi partilerde önceden asker olan kişiler de bulunmaktadır.

37. Günümüzde bazı devletler, çeşitli sorunlar yaşadığı ülkelerin ekonomik, siyasal ve sosyal gücünü zayıflatmak için terör ve terör gruplarını desteklemektedirler.

Aşağıdakilerden hangisi terörist faaliyetlerin amaçlarından biri olamaz?

- A) Korku ve şiddet ortamı oluşturmak
- B) Milli birlik ve beraberliği ortadan kaldırmak
- C) Vatandaşların devlete olan güvenini artırmak
- D) Çağdaş Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni yıkmak

38. I- Cumhuriyete, demokrasiye zarar vermeye yönelik olması

II- Halkta büyük tepkiye yol açması

III- Birkaç kişiyi hedef alması

IV- XX. yüzyılda gerçekleşmiş olması

Yukarıda verilenlerden hangileri M. Kemal'e suikast girişimi ve 15 Temmuz darbe kalkışmasının ortak özellikleridir?

A) I ve IV

B) I ve II

C) II ve III

D) III ve IV

39. Mustafa Kemal, Kurtuluş Savaşı sırasında milletiyle olan sıkı ilişkilerini Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Grubu aracılığıyla sağlıyordu. Barış döneminde çağdaşlaşma yolunda yapılacak yeniliklerin gerçekleştirilebilmesi için genç, dinamik ve inkılapçı insanlara ihtiyacı vardı.

Aşağıdaki gelişmelerden hangisi paragrafta belirtilen amaçla gerçekleştirilmiştir?

A) Teşkilat-ı Esasiye'nin yürürlüğe girmesi

B) Halk Fırkası'nın kurulması

C) Maarif Kongresi'nin toplanması

D) Mebusan Meclisi'nin açılması

40. "...Ülke yararına kurulan bu parti, kısa sürede cumhuriyet karşıtlarının yer aldığı bir kuruluş durumuna geldi. Cumhuriyet karşıtları partiyi kendi amaçları doğrultusunda kullanmaya başladı. Partinin kurucusu olan Fethi Bey, bu gelişmelerden rahatsızlık duyarak ülkenin geleceği için kötü bir olayın yaşanmaması amacıyla partiyi kendi isteğiyle kapattı. Böylece ikinci kez gerçekleştirilmek istenen çok partili rejim denemesi de sonuçsuz kaldı."

Bu metinde sözü edilen siyasi parti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cumhuriyet Halk Fırkası

B) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası

C) Serbest Cumhuriyet Fırkası

D) Demokrat Parti

41. “Türk halkının kayıtsız ve şartsız hâkimiyetine sahip olduğunu bir defa daha ve kesinlikle tekrar ediyorum. Hâkimiyet hiçbir anlamda, hiçbir şekilde, hiçbir renk ve hiçbir kılavuzlukta ortaklık kabul etmez. Hiç kimse bu milletin kaderine ortak çıkamaz. Millet buna kesinlikle müsaade edemez.”

Atatürk’ün bu sözleri aşağıdakilerin hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Saltanatın kaldırılması
- B) Halifeliğin kaldırılması
- C) TBMM’nin açılması
- D) Tekâlif-i Milliye Emirlerinin yayımlanması

42. Mustafa Kemal Türk milletini çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırmak amacıyla gerçekleştirdiği inkılaplarla millete yeni ufuklar açmıştı. Ancak bu durumdan rahatsız olan bazı çıkar grupları ortaya çıkmıştı. Onlar için en önemli konu kendi çıkarlarını koruyabilmektir. Bu amaçla korkunç planlar yapmaktan çekinmiyorlardı. Hilafet ve saltanat yanlıları Mustafa Kemal ortadan kaldırılsa onun yaptığı tüm inkılapların da sona ereceğini düşünüyorlardı.

Aşağıdakilerden hangisi metinde sözü edilen çıkar gruplarının amaçlarından değildir?

- A) Hilafet ve saltanatı kaldırmak
- B) İnkılapları sona erdirmek
- C) Mustafa Kemal’i ortadan kaldırmak
- D) Cumhuriyet yönetimine son vermek

43. Türk milletinin her bir ferdi içeriden ve dışarıdan gelebilecek tehlikelere karşı mücadele edebilmek için üstlendiği görev ve sorumluluklarını yerine getirmelidir.

Aşağıda verilenlerden hangisi bu görev ve sorumluluklar arasında gösterilemez?

- A) Türk tarihini iyi bilmek ve tarihten dersler almak
- B) Akli ve bilimi rehber edinmek
- C) Kişisel çıkarlarını milli birlik ve beraberliğin üstünde tutmak
- D) Demokratik, laik hukuk devletine sahip çıkmak

44. Milli egemenliğin sağlanmasında siyasi partiler hayati öneme sahiptir. Çok partili yaşam ise demokrasinin olmazsa olmazıdır.

Aşağıda verilenlerden hangisi çok partili yönetimin faydalarından değildir?

- A) Farklı görüşler yönetimde yer alabilir.
- B) Halkın yönetime katılması kısıtlanır.
- C) Demokratik bir ortam oluşur.
- D) Hükümetin sürekli denetimi sağlanır.

45. Mustafa Kemal demokrasinin gereklerinden olan siyasi parti kurma anlayışını her zaman taşıyordu. Milli Mücadele döneminde alınan tüm kararları milletle paylaşmak istiyordu. Sivas Kongresi'nde bu düşüncesini bir model olarak gerçekleştirdi.

Aşağıdakilerden hangisinin Mustafa Kemal'in Sivas Kongresi'nde oluşturduğu model olduğu söylenebilir?

- A) Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılması
- B) Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Grubu'nun kurulması
- C) Cumhuriyet Halk Fırkası'nın kurulması
- D) Temsil Heyeti'nin oluşturulması

46. Milli Mücadelenin kazanılmasından sonra sıra Türk milletini her alanda çağdaş devletler düzeyine çıkaracak yeniliklerin yapılmasına gelmişti. İnkılapların biçimi ve zamanı konusunda Mustafa Kemal ve bazı arkadaşları arasında görüş ayrılıkları ortaya çıkmaya başlamıştı. Bu kişiler çok geçmeden bağlı bulundukları Cumhuriyet Halk Fırkası'ndan ayrılıp yeni bir parti kurdular. Kurulan bu parti cumhuriyet yönetiminin ilk muhalefet partisi oldu.

Metinde geçen partinin kurucuları arasında aşağıdaki isimlerden hangisi yoktur?

- A) İsmet İnönü
- B) Kazım Karabekir
- C) Refet Bele
- D) Ali Fuat Cebesoy

47. Milli Mücadele'nin başarıya ulaşmasının ardından cumhuriyet ve demokrasinin yerleşmesi amacıyla çeşitli siyasi partiler kurulmuş, bu partilerden bazıları yaşanan sorunlar sonucunda kapanmış ya da kapatılmak zorunda kalmıştır.

Buna göre;

- I. Cumhuriyet Halk Fırkası
- II. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- III. Serbest Cumhuriyet Fırkası

partilerinden hangileri kapatılmıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

48. Cumhuriyet tarihinin ikinci muhalefet partisi olan Serbest Cumhuriyet Fırkası 12 Ağustos 1930 tarihinde Ali Fethi Okyar tarafından kurulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kuruluş gerekçeleri arasında gösterilemez?

- A) Ekonomi ve kalkınmada farklı görüşlere ihtiyaç duyulması
- B) Demokrasinin güçlendirilmeye çalışılması
- C) Çok partili siyasi hayata geçilmek istenmesi
- D) İktidar partisinin devlete ve rejime zarar vermesi

49. 1929 Ekonomik Bunalımı, Dünya'nın pek çok yerinde olduğu gibi ülkemizde de işsizlik ve yoksulluğa sebep olmuştur. Bu durumu ortadan kaldırmak isteyen Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal ekonomik tedbirler yanında siyasi tedbirler de almıştır. Paris Büyükelçisi olan Ali Fethi Bey'den siyasi parti kurarak iktidar partisini denetleyecek bir güç olmasını istemiştir. Hatta yakın arkadaşları ile birlikte kız kardeşi Makbule Hanım'ın parti üyesi olmasını sağlamıştır. Fakat zamanla parti, cumhuriyet düşmanlarının kontrolüne girince Mustafa Kemal'in isteğiyle kurulan parti kapatılmak zorunda kalmıştır.

Buna göre metindeki siyasi partinin kapatılması durumunu Atatürk'ün hangi sözü açıklar?

- A) Memleket işlerinde duyguya, hatıra, kardeşliğe ve dostluğa bakılmaz.
- B) Millete efendilik yoktur. Bu millete hizmet eden onun efendisi olur.
- C) Bizim açık ve uygulanabilir gördüğümüz siyaset milli siyasettir.
- D) Hükümetin varlığının sebebi, memleketin güvenliğini, huzur ve rahatını sağlamaktır.

50. - Balkan Savaşları'nın felaketle sonuçlanmasından sonra Mustafa Kemal, askerlerin siyasete karışmaması gerektiğini söylemiştir.

- 19 Aralık 1924 tarihinde çıkarılan bir kanunla askeri görevi devam eden kişilerin milletvekili olamayacağı kesinleşmiştir.

Bu iki durum dikkate alındığında Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal neden askerlerin aynı zamanda milletvekili olmasını istememiştir?

- A) Kimsenin kendisine seçimlerde rakip olmasını istememesi
- B) Askerlerin siyasi görüşlerini beğenmemesi
- C) Siyasetin ordu içinde gruplaşmalara sebep olması
- D) Askerleri çağdaşlaşmanın önünde engel olarak görmesi

51. - Kurucuları arasında Kazım Karabekir, Rauf Orbay, Ali Fuat Cebesoy, Refet Bele gibi Kurtuluş Savaşı kahramanları vardır.
- Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk muhalefet partisidir.
 - Partinin dini konulardaki politikaları nedeniyle Doğu Anadolu'da üç ay süren isyan çıkmıştır.
 - Cumhuriyet karşıtlığı nedeniyle kapatılmıştır.

Buna göre Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası ile ilgili aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Ülkemizin ilk siyasi partisidir.
- B) Kurucuları arasında Mustafa Kemal Paşa da vardır.
- C) Ekonomi yönetimindeki eksiklikler nedeniyle kurulmuştur.
- D) Yanlış politikaları nedeniyle kapatılmıştır.

52. "Saygıdeğer Efendiler, her yerde, siyasi parti kurma konusunda da halkla uzun sohbetler yaptım. 7 Aralık 1922 tarihinde, Ankara basını aracılığıyla halkçılık ilkesine dayanan ve "Halk Partisi" adını taşıyan siyasi parti kurmak niyetinde olduğumu açıklayarak, bu partinin nasıl bir program yapması gerekeceği konusunda, bütün vatanseverlerin, ilim ve fen adamlarının yardım ve işbirliğine başvurmuştum".

(Nutuk, s. 485)

Buna göre Halk Partisi'nin kuruluşu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Meclis içerisinde muhalefet oluşturmak için kurulmuştur.
- B) Kuruluş nedeni cumhuriyetçilik ilkesini gerçekleştirmektir.
- C) Halk için ve halkçılık ilkesinin gerçekleşmesini amaç edinerek kurulmuştur.
- D) Kuruluşunda Ankara basınının büyük etkisi vardır.

53. 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet'in ilanı ile devlet yönetiminde tek güç milletin kendisi olmuştur. Bu tarihten kısa bir süre sonra halifelik kaldırılarak eski rejim yanlılarının saltanatı geri getirme çalışmaları boşa çıkarılmıştır. Fakat Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal, demokratik bir Türkiye için yapılanların yeterli olmadığını söyleyerek siyasi partilerin kurulmasını istemiştir.

Buna göre demokratikleşme için yapılması gereken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Seçimlerde birden çok siyasi partinin bulunması
- B) İnsan haklarının kanunlarla korunması
- C) Cumhurbaşkanı milletvekillerinin seçmesi
- D) Askerlerin mesleği bırakarak milletvekili olması

54. “Büyük Millet Meclisinde ve millet karşısında ulus işlerinin serbestçe tartışılması ve iyi niyet sahibi kişilerin ve partilerin özel görüşlerini ortaya koyarak milletin yüksek menfaatini aramaları, benim gençliğimden beri taraftar olduğum bir sistemdir. Milli egemenlik esasına dayalı ve özellikle cumhuriyet idaresine sahip memleketlerde siyasi partilerin varlıkları doğaldır.”

Mustafa Kemal’in bu konuşmasına göre taraftar olduğu sistem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meclis Hükümeti
- B) Demokrasi
- C) Meşrutiyet
- D) Saltanat

55. Cumhuriyetin ilanından sonra bazı kişi ve çevreler eski yönetim tarzı olan saltanat ve halifeliği geri getirmek için çeşitli olaylar çıkarmıştır. Genellikle silahlı ayaklanma şeklinde olan bu olaylar genç Türkiye Cumhuriyeti’ne büyük zararlar vermiştir. Bu durumlarla baş edebilmek için “Takrir-i Sükûn Kanunu” çıkarılmış ve “İstiklal Mahkemeleri” kurulmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi cumhuriyet ve çağdaşlaşma karşıtı bir olaydır?

- A) Milli Aşireti İsyanı
- B) Çerkez Ethem İsyanı
- C) Mustafa Kemal’e Suikast Girişimi
- D) Ahmet Anzavur Ayaklanması

56. İzmir’deki suikast girişiminden sonra Mustafa Kemal, yayımladığı bildiride:

“Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti sonsuza kadar yaşacaktır ve Türk milleti emniyet ve saadetini sağlayan prensiplerle medeniyet yolunda tereddütsüz yürümeye devam edecektir.” demiştir.

Mustafa Kemal’e göre suikast girişiminde bulunanların asıl hedefi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkiye Cumhuriyeti’nin yıkılmasını sağlayacak ortamı oluşturmak
- B) Mustafa Kemal’in cumhurbaşkanı olmasını engellemek
- C) Halkı korkutarak seçimlerin ertelenmesini sağlamak
- D) Mustafa Kemal Paşa’ya duyulan güveni ortadan kaldırmak

57. Cumhuriyet'e karşı Atatürk'ün cumhurbaşkanlığı sırasında çıkan isyanlara karşı meclis, hızlı kararlar alabilmesi için hükümetin isteğiyle "Takrir-i Sükûn Kanunu"nu çıkarmıştır. Bu kanunla birlikte İstiklal Mahkemeleri yeniden kurulmuş ve isyana karışanlar cezalandırılmıştır.

Buna göre isyanı bastırmak için kanun çıkarılarak hareket edilmesi hangi devlet özelliğidir?

- A) Hukuk Devleti
- B) Milli Devlet
- C) Sosyal Devlet
- D) Laik Devlet

58. Suikast girişimi sonrası Mustafa Kemal yaptığı açıklamada; "Boşa çıkarılan suikast teşebbüsünden sonra vatandaşlarımdan aldığım mektup ve telgraflar beni çok mutlu etti. Bu elim olayın benim şahsımdan ziyade cumhuriyetimize ve onun prensiplerine yönelik olduğuna şüphe yoktur. Temeli, büyük Türk milletinin vicdanında, akıl ve şuurunda atılmış olan cumhuriyetimizin, bir vücudun koparılması ile yok olacağını zannedenler çok zayıf akıllı bahtsızlardır. Benim naçiz vücudum bir gün elbet toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır." (Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, s. 479)

Atatürk'ün bu sözlerinden yola çıkarak,

- I- Milli irade yok edilmeye çalışılmıştır.
- II- Suikastın görünen hedefleri dışında gizli amaçları olabilir.
- III- Çok partili hayat denemelerine karşı yapılmıştır.
- IV- Halk tarafından kabul edilen inkılapları yok etmek zordur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) III ve IV
- C) I, II ve IV
- D) I, II ve III

59. 1929 yılında dünyada o güne kadar eşi görülmemiş boyutlarda bir ekonomik bunalım başlamıştı. Bu bunalımın içine her devlet gibi Türkiye de girdi. Önemli sıkıntılar doğdu. Tahıl fiyatlarının düşmesi nedeniyle köylü sıkıntı içindeydi. Ağır çalışma şartları, çalışanları çok zor duruma düşürmüştü. Bu durum mecliste, hükümet programının bazı milletvekilleri tarafından eleştirilmesine yol açıyor, ekonomik sorunların çözümü için hükümet politikasından farklı görüşler ortaya atılıyordu. Hükümetin denetlenmesi gerekiyordu. Belki de yeni kadroların iktidara gelmesi sıkıntıları anlatmakta yararlı olurdu. İşte bu durum, zaten demokrasi aşığı Atatürk'e yeni bir deneme yapmayı düşündürdü. Kendisine yapılan suikast girişiminden bu yana beş yıla yakın bir zaman geçmişti. Birçok inkılap hiçbir zorlama olmadan gerçekleştirilmişti. Çok partili yaşama geçmek için bir deneme daha yapılabilirdi.

Metne göre en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ülkenin gelişmesi için farklı düşünce ve görüşlere ihtiyaç vardır.
- B) Çok partili yaşama geçmek en kesin çözümdür.
- C) Toplumsal sıkıntılar inkılapların kabulünü sağlamıştır.
- D) Ekonomik zorluklar inkılapların kabulüyle ortadan kalkabilir.

60. Sinem: Liberal ekonomi modelini savunmuştur.

Eymen: İlk genel başkanı Kazım Karabekir'dir.

Eda: Cumhurbaşkanı seçilen kişinin, üyesi olduğu partiden istifa etmesi gerektiğini savunmuştur.

Yukarıdaki öğrencilerden hangileri Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası ile ilgili doğru bilgi vermiştir?

- A) Yalnız Sinem
- B) Sinem ve Eda
- C) Sinem ve Eymen
- D) Sinem, Eymen ve Eda

61. 1924 yılında ülkeyi Cumhuriyet Halk Fırkası yönetiyordu. Mustafa Kemal, iktidar partisinin ülkeyi daha iyi yönetmesi ve iktidarın kontrol edilebilmesi için yeni bir siyasî partinin kurulmasını istedi. Cumhuriyet Halk Fırkasının kurulmasından kısa bir süre sonra meclis içinde yeni bir grup oluştu.

Bu grubun içinde; Kazım Karabekir, Ali Fuat (Cebesoy), Refet Bele, Rauf Bey (Orbay) ve Adnan Bey (Adıvar) gibi kişiler yer alıyordu. Bu grup 17 Kasım 1924'te başkanlığını Kâzım Karabekir'in yaptığı Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasını kurdu. Bu parti cumhuriyet tarihinin ilk muhalefet partisi oldu. Bu parti ekonomide liberal modeli (ekonomide serbest girişim) savundu. İnkılapların hızlı bir şekilde değil de zamana yayılarak yapılması gerektiğini savundu.

Yukarıdaki metinde hangi sorunun cevabı yoktur?

- A) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası ne zaman kurulmuştur?
- B) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kurucuları kimlerden oluşmaktadır?
- C) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası hangi partinin devamıdır?
- D) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kurulma sebepleri nelerdir?

62. Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın bazı ilkeleri şunlardır:

- Liberal ekonomi modeline geçilmelidir.
- Vergiler halkın gücüne göre yeniden düzenlenmelidir.
- Kadınlara siyasî hakları verilmelidir.
- Limanlardaki tekelleri uygulamalar kaldırılmalıdır.

Bu ilkelerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Vergiler devletin ihtiyacı oranında arttırılmalıdır.
- B) Kadınlara milletvekili olmalarının yolu açılmalıdır.
- C) Limanların deniz ticaretindeki önemi büyüktür.
- D) Ekonomi devletin tekelinde olmalıdır.

63. Mustafa Kemal suikast sonrasında, “Ben ölürsem yüce milletimizin beraber yürüdüğümüz yoldan asla ayrılmayacağına eminim, bununla müsterihim! Düşmanlarımız, düşünebildikleri iğrenç çarelere istedikleri kadar girişsinler. Onların bu hareketleri bizim inkılap ateşimizi söndüremez!”

Metne göre Mustafa Kemal’in hangi kişisel özelliği vurgulanmıştır?

- A) Vatanseverlik
- B) Kararlılık
- C) İleri görüşlülük
- D) Çok yönlülük

64. Sahip olduğu jeopolitik konum, ülkemize birçok fırsat sunduğu gibi ülkemizin bazı tehdit ve tehlikelere maruz kalmasına neden olmaktadır. Ülkemizin sahip olduğu maddi ve manevi değerler dış güçlerin sürekli dikkatini çekmiştir. Güçlü bir Türkiye istemeyen dış güçler, Türkiye’yi iç sorunlarla meşgul ederek, ülkemizin hamle ve hareket yeteneğini zayıflatmak istemişlerdir. Bu dış güçler, amaçlarına ulaşabilmek için ülke içinde karışıklık çıkartıp millî birlik ve beraberliğimizi bozmaya çalışmışlardır.

Bu metinden çıkarılacak kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atatürk’ün “Yurtta sulh, cihanda sulh” sözü her zaman her yerde geçerlidir.
- B) Jeopolitik konum ülkelere fayda sağlarken aynı zamanda tehditlere de sebep olmaktadır.
- C) Dış güçler toplumların gelişmesinde, ilerlemesinde lokomotif görevi yapmaktadır.
- D) Milli birlik ve beraberliğimiz sağlamak için dış güçlerin oyunlarına dikkat etmeliyiz.

65. “Yetişecek çocuklarımıza ve gençlerimize görecekları tahsilin hududu ne olursa olsun en evvel, her şeyden evvel Türkiye’nin istikbaline, kendi benliğine, millî ananelerine düşman olan bütün unsurlarla mücadele etmek lüzumu öğretilmelidir.”

Mustafa Kemal bu sözüyle aşağıdakilerden hangisine vurgu yapmıştır?

- A) Vatan savunması
- B) Milli egemenlik
- C) Eğitimin önemi
- D) Dünya barışı

66. Mustafa Kemal'e Suikast Girişimi (16 Haziran 1926): Cumhuriyet ve Atatürk karşıtları yeni rejimi yıkmak eski düzeni yeniden kurmak için Mustafa Kemal'i İzmir gezisi sırasında öldürmeyi planlamıştır. Suikastın önceden duyulması sonucu suikast başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Suikastı fiilen yapmakla görevli olanlar, suç vasıtaları olan bomba ve silahlarıyla birlikte yakalanmışlardır.

15 Temmuz 2016: Ordu içerisinde örgütlenmiş olan vatan hainleri, savaş uçakları, helikopter ve tanklarla kanlı ve çılgın yeni bir darbe girişiminde bulunmuştur. Darbe girişimi halkın ve devletin diğer unsurlarının karşı koymasıyla başarısız olmuştur.

Metindeki bilgiler doğrultusunda aşağıdaki yorumların hangisi çıkarılamaz?

- A) Zaman değişse de tehditler farklı şekillerde devam etmektedir.
- B) Bir olayın sonucu diğer bir olayın sebebi olabilir.
- C) Kimi tehditler ülke içerisinde de çıkabilmektedir.
- D) Demokrasi ve cumhuriyet tehditlerin ana sebebidir.

- 67.**
- 1929 Ekonomik Krizi sonrası hükümeti denetlemesi için kurulmuştur.
 - Mustafa Kemal'in en yakın arkadaşları ile kız kardeşi parti üyesidir.
 - Cumhuriyet karşıtlarının partiye sızması nedeniyle kurucusu tarafından kapatılmıştır.
 - Ekonomide liberalizmi savunmuştur.

Bu bilgilere göre cumhuriyetin ilk yıllarında kurulan fırka aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cumhuriyet Halk Fırkası
- B) Serbest Cumhuriyet Fırkası
- C) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- D) Hürriyet ve İtilaf Fırkası

- 68.** Mustafa Kemal'in çok istemesine rağmen çok partili siyasi hayata geçiş denemelerinde kurulan partiler kapatılmıştır. Ayrıca ülke içerisinde cumhuriyet yönetimini kabullenemeyenler tarafından bazı olumsuz olaylar da çıkarılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin çok partili siyasi hayata hazır olmadığını göstermektedir?

- A) Tevhid-i Tedrisat Kanunu
- B) Hıyanet-i Vataniye Kanunu
- C) Cumhuriyet Halk Fırkasının kurulması
- D) Mustafa Kemal'e suikast girişimi

69. Çoğulculuk, demokratik toplumlarda farklı görüşlerin farklı siyasal partiler ile temsil edilmesine denir.

Aşağıdaki faaliyetlerden hangisi cumhuriyetin ilk yıllarında çoğulculuk ilkesini gerçekleştirmeye yönelik bir çalışmadır?

- A) 1924 Anayasası'nın hazırlanması
- B) Saltanatın kaldırılması
- C) Muhalif fırkaların kurulması
- D) Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılması

70. Bir devletin ülkesi ile milli tarihi, vatandaşın milli bilinci, devletin milli gücü ve dünya devletlerinin politik şartlarını ve ilişkilerini dikkate alarak milli politikanın esaslarını tayin ve tespit eden bilim dalına.....denir.

Metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Strateji
- B) Jeopolitik
- C) Lojistik
- D) Fırka

71. () Bir devletin coğrafya, ekonomi, nüfus vb.nin bir devletin politikası üzerindeki etkisine jeopolitik denir.

() Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kurulmasıyla ilk kez çok partili hayata geçildi.

() Cumhuriyet Halk Fırkası tek dereceli seçim sistemini savundu.

Yukarıdaki ifadeleri doğru ve yanlış olarak değerlendirdiğimizde aşağıdaki sıralamalardan hangisi doğru olur?

- A) D-D-Y
- B) D-D-D
- C) Y-D-D
- D) Y-Y-D

72. Serbest Cumhuriyet Fırkası çok partili hayata geçiş yolunda ikinci deneme olan bir partidir. Mustafa Kemal'in önerisi ve onayıyla Ali Fethi Bey Serbest Cumhuriyet Fırkasını kurdu.

Aşağıda verilenlerden hangisi bu partinin özelliklerinden olamaz?

- A) Tek dereceli seçim sistemini savunmuştur.
- B) Cumhuriyetçilik ve laiklik anlayışına bağlıdır.
- C) Vergilerin yeniden düzenlenmesini gerekli görür.
- D) İnkılapları gerçekleştiren parti olmuştur.

73. 1. Farklı görüşler yönetimde yer alabilir.
2. Hükümet sürekli denetlenir.
3. Halkın yönetime katılımı ve görüş farklılığı azalır.
4. Demokratik bir ortam oluşur.

Verilenlerden hangisi çok partili yönetim anlayışına uymamaktadır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

12-C	23-D	34-A	45-B	56-A	67-B
13-C	24-C	35-D	46-A	57-A	68-D
14-D	25-D	36-A	47-C	58-C	69-C
15-D	26-C	37-C	48-D	59-A	70-B
16-B	27-C	38-B	49-A	60-D	71-A
17-C	28-B	39-B	50-C	61-C	72-D
18-D	29-A	40-C	51-D	62-B	73-C
19-A	30-D	41-D	52-C	63-B	
20-C	31-C	42-A	53-A	64-B	
21-B	32-D	43-C	54-B	65-A	
22-C	33-C	44-B	55-C	66-B	

8. SINIF 5. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

T.C. İNKILAP TARİHİ ve
ATATÜRKÇÜLÜK

Bu kitapçık EDİRNE Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

11. Aşağıda verilen bilgileri ilgili olduğu siyasi partiyle “X” işareti koyarak eşleştiriniz.

Kurulan Siyasi Partilerle İlgili Bilgiler	Cumhuriyet Halk Fırkası	Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası	Serbest Cumhuriyet Fırkası
Ekonomide devletçiliği savunan			
Ekonomide liberalizmi savunan			
Kurucusu tarafından kapatılan			
Kapatılmasında doğudaki isyanın çok büyük etkisi olan			
Mustafa Kemal tarafından kurulan			

12. “Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır.”

Mustafa Kemal Atatürk’ün verilen sözünden hareket ederek Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Laik bir devlet olacağı
- B) Demokratik bir devlet olacağı
- C) Çağdaş bir devlet olacağı
- D) Sonsuza kadar yaşayacağı

13. “Milli egemenlik temeline dayanan ve özellikle cumhuriyet yönetimine sahip bulunan ülkelerde siyasal partilerin varlığı doğaldır. Türkiye Cumhuriyetinde bir diğerini denetleyeceği partilerin kurulacağına şüphe yoktur.”

Atatürk’ün sözüne bakıldığında aşağıdakilerden hangisine vurgu yapıldığı söylenebilir?

- A) Çağdaş bir toplum yapısına
- B) Tam bağımsızlığa
- C) Milli egemenliğe
- D) Çok partili hayata

14. Doğudaki isyanı bastırmak için sert bir takım tedbirler alınmıştır. Takrir-i Sükûn Kanunu çıkarılarak isyan bölgesine askeri birlikler sevk edilmiş ve İstiklal Mahkemeleri kurulmuştur.

Yukarıda verilen bilgilere göre isyana karşı hangi alanda bir tedbir alınmamıştır?

- A) Hukuki
- B) Ekonomik
- C) Askeri
- D) Güvenlik

15. I. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
II. Cumhuriyet Halk Fırkası
III. Serbest Cumhuriyet Fırkası

Atatürk zamanında kurulan bu partilerin kronolojik sıralaması hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) I, II, III
- B) III, II, I
- C) II, I, III
- D) II, III, I

16. Ülkemiz Çanakkale ve İstanbul ile Karadeniz ve Akdeniz'i birbirine bağlayan su yolu üzerinde bulunur. Asya ve Avrupa kıtalarını birleştiren bir köprü konumundadır.

Verilen bilgilere göre ülkemiz ile ilgili ulaşılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zengin petrol kaynaklarına sahiptir.
- B) Jeopolitik konum olarak stratejik bir noktada yer alır.
- C) Enerji üreten ülkelere yakın bir konumda yer alır.
- D) Yüzölçümü büyük bir ülkedir.

17. Atatürk döneminde aşağıdaki yaşanan gelişmelerden hangisinin çok partili hayata geçiş sürecini olumsuz etkilediği söylenemez?

- A) Doğuda büyük bir isyanın yaşanması
- B) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kapatılması
- C) Muhalefet partilerinin içine inkılap karşıtlarının sızması
- D) Serbest Cumhuriyet Fırkasının kurulması

18. I. Demokrat Parti
II. Serbest Cumhuriyet Fırkası
III. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası

Yukarıdaki partilerden hangisi Atatürk zamanında kurulan muhalefet partileri arasında yer almaz?

- A) Yalnız III
B) Yalnız I
C) I ve III
D) I ve II

19. Veli "Yeni kurulan Türkiye Cumhuriyetinde inkılapları gerçekleştiren parti'dır."

Veli'nin söylediği cümle aşağıdaki seçeneklerden hangisi ile tamamlanırsa doğru olur?

- A) Hürriyet ve İtilaf Fırkası
B) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
C) Cumhuriyet Halk Fırkası
D) Serbest Cumhuriyet Fırkası

20. **Aşağıdaki gelişmelerden hangisi milli egemenlik anlayışının güçlenmesi ile çelişen bir gelişmedir?**

- A) Saltanatın Kaldırılması
B) TBMM'nin Açılması
C) Cumhuriyet'in İlanı
D) Osmanlı Mebusan Meclisinin Kapatılması

21. Demokrasilerde tüm vatandaşlar seçme ve seçilme hakkını kullanmak için oy verirler. Bu haklarını kullanarak seçimlere iştirak etmiş olurlar.

Buna göre vatandaşların oy kullanarak seçimlere iştirak etmesi aşağıdaki hangi unsurla ilişkilendirilir?

- A) Katılım
B) Çoğulculuk
C) Çoğunluk
D) Özgürlük

22. İzmir suikastının ardından suçlular İstiklal Mahkemelerinde yargılanmıştır. Mustafa Kemal bu yargılama olurken kanunlara saygı duymuş, hiçbir şekilde mahkemenin kararını etkileyecek bir girişimde bulunmamış, demeç vermemiştir.

Verilen bu bilgilere baktığımızda Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğine ulaşılabilir?

- A) Liderlik
- B) İdealistlik
- C) Planlılık
- D) Hukuka Saygı

23. "Büyük Millet Meclisinde ve millet karşısında ulus işlerinin serbestçe tartışılması ve iyi niyet sahibi kişilerin ve partilerin özel görüşlerini ortaya koyarak milletin yüksek menfaatlerini aramak benim gençliğimden beri aşık ve taraftar olduğum bir süreçtir."

Mustafa Kemal'in konuşmasından yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Düşünce özgürlüğüne önem verilmiştir.
- B) Demokrasinin gelişmesine özen gösterilmiştir.
- C) Farklı görüşlerin dile getirilmesi önemsenmiştir.
- D) Tek dereceli seçim sistemi benimsenmiştir.

24. Jeopolitik konum, bir devletin dünya coğrafyasında bulunduğu konumdan dolayı kendisine sağladığı avantaj ve dezavantajların hepsine denir.

- I. Türkiye'nin doğal kaynaklara sahip Kafkasya ve Orta Asya'nın oluşturduğu coğrafyanın merkezinde yer alması
- II. Dünyadaki doğal enerji kaynaklarının %60'nın ülkemizin etrafındaki devletlerde olması
- III. Karadeniz-Akdeniz deniz yolu ulaşımının Çanakkale ve İstanbul Boğazları üzerinden yapılması

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin jeopolitik konumu ile ilgilidir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I, II ve III
- D) I ve III

25. Doğuda yaşanan isyan sonucunda bazı üyelerinin devlete ve rejime zarar verdiği gerekçesiyle kapatılan parti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cumhuriyet Halk Fırkası
- B) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- C) Hürriyet ve İtilaf Fırkası
- D) Serbest Cumhuriyet Fırkası

26. Türkiye'nin bölgede güçlenmekte olmasından rahatsız olan bazı ülkeler iç sorunlarımızı kullanarak milletimizi birbirine karşı kışkırtmaktadır. Güçlü bir ülke olmamızı istemeyen dış güçlerin gizlice yaptığı birçok plan bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi Türk milletinin içeriden ve dışarıdan gelebilecek tehlikelere karşı mücadele edebilmek için yerine getireceği görev ve sorumluluklardan değildir?

- A) Türk tarihini iyi bilmeli ve tarihten dersler almalıyız.
- B) Güçlü ve zengin bir Türkiye oluşturmak için akıl ve bilim önderliğinde hareket etmeliyiz.
- C) Milli birlik ve beraberliği, vatanın bütünlüğünü her şeyin üstünde tutmalıyız.
- D) İhtiyaç duyduğumuz her türlü teknolojik alet ve ürünleri ithal etmeliyiz.

27. “Dini inançlara saygılıyız.” ifadesini kullanarak cumhuriyet karşıtlarının kendi parti teşkilatının içine sızmasına sebep oldu.

Hakkında bilgi verilen siyasi parti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- B) Cumhuriyet Halk Fırkası
- C) Hürriyet ve İtilaf Fırkası
- D) Serbest Cumhuriyet Fırkası

28. Çok partili hayata geçiş denemeleri döneminde kurulan üç parti, ekonomide liberal (serbest) görüşü savundu. Özel sermayenin ekonomide etkili olmasını istedi.

1929 Dünya Ekonomik Bunalımı nedeniyle hangi parti ekonomide devletçilik politikasını uygulamaya koymuştur?

- A) Serbest Cumhuriyet Fırkası
- B) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- C) Cumhuriyet Halk Fırkası
- D) Demokrat Parti

29. I. Türkiye'nin Avrupa ile Asya arasında köprü olması
II. Petrol zengini Ortadoğu ülkelerine komşu olması
III. Yeraltı kaynakları bakımından zengin olması

Yukarıda verilen ifadelerden hangilerinin jeopolitik konumla ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

30. Mustafa Kemal orduda görev yapanların politikayla uğraşmalarını uygun görmüyordu. Bu amaçla kendisine bağlı milletvekillerinin ordudaki görevinden ayrılmasını istedi. Bundan sonra, kişilerin askeri görevleri devam ederken milletvekili olamayacaklarını belirten kanun çıkarıldı.

Mustafa Kemal'in askerlerin aynı zamanda milletvekili olmasını istememe nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cumhuriyet yönetimine uygun olmaması
B) Ordunun görevini yerine getiremeyeceğini düşünmesi
C) Ordunun siyasete karışmasından endişe etmesi
D) Ülkenin buna hazır olmaması

31. I. Ulusal egemenlik ilkesi güçlendi.
II. Ülkedeki iki başlılık ortadan kalktı.
III. Laikleşmenin ilk adımı atıldı.

Yukarıda verilenlerden hangileri saltanatın kaldırılmasının sonuçlarındandır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I, II ve III

32. Mustafa Kemal Türkiye’de demokrasinin yerleşmesi ve kısa sürede gelişmesini istediğinden bu yeni partinin kurulmasına çok sevindi.

- Kazım Karabekir ve arkadaşları tarafından kurulmuştur.
- İlerlemeyi seven, ilerici anlamlarını taşır.
- Türkiye’nin ilk muhalefet partisidir.

Özellikleri verilen parti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- B) Cumhuriyet Halk Fırkası
- C) Serbest Cumhuriyet Fırkası
- D) Hürriyet ve İtilaf Fırkası

33. Demokrasinin uygulandığı toplumlarda herkes düşüncelerini serbestçe söyleme özgürlüğüne sahiptir. Toplumdaki bireylerin düşüncelerini rahatça açıklayabilmesi, hür ve birbirinin haklarına saygılı yaşayabilmesi ancak iyi bir yönetim sistemi sayesinde gerçekleşebilir. Çağımıza en uygun devlet ve yönetim biçimi ise demokrasidir.

Buna göre demokrasi için;

- I. Siyasi Partiler
- II. Milli Egemenlik
- III. Tek Partili Yönetim
- IV. Özgürlük

özelliklerinden hangilerinin gerekli olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I, II ve III
- C) Yalnız II
- D) I, II ve IV

34. I. Halkın yönetime katılımı az olur.
II. Farklı görüş ve fikirlerin mecliste dile getirilmesi güçleşir.
III. Hükümetin denetlenmesi zordur.

Özellikleri verilen yönetim çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çok Partili
- B) Tek Partili
- C) Demokratik
- D) Parlamenter

35. İster iktidar ister muhalefet partisi olsun bütün siyasi partiler ülkeye hizmet etmek için vardır. Muhalefet ve iktidar partileri birbirlerinin tamamlayıcısıdır. Muhalefet partileri; iktidar partisinin icraatlarını takip eder, yanlış gördüğü uygulamalar hakkında iktidar partisini uyarır ve kendi önerilerini sunarlar. Karşılaşılan sorunlar ile ilgili farklı çözüm seçenekleri oluştururlar. İktidar partisi de muhalefet partilerinin önerilerini dikkate alarak ülke menfaatlerine en uygun adımı atar. Bu şekilde el ele veren iktidar ve muhalefet partileri halkın refah ve huzuruna hizmet ederler. Ülkede demokratik yönetimin gelişmesine ve milletin kararlarının ülke yönetiminde yer bulmasına katkı sağlarlar.

Verilen metne göre aşağıdakilerden hangisi çok partili hayata geçişin nedenlerinden biri değildir?

- A) Milli bağımsızlığın sağlanmak istenmesi
- B) İktidar partisinin çalışmalarının denetlenme gerekliliği
- C) Alternatif politikalar üretecek partilere ihtiyaç duyulması
- D) Millî iradenin ülke yönetimine yansıtılması

36. Çok partili hayata geçiş denemeleri sırasında kurulan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası 1925 yılında kapatılmıştır. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kapatılmasının ardından 1930'da Serbest Cumhuriyet Fırkası kuruluncaya kadar Türkiye'de tek parti olarak Cumhuriyet Halk Fırkası bulunmuştur. Cumhuriyet Halk Fırkası bu iki tarih aralığında ülkeyi bir muhalefet partisi bulunmadan tek başına idare etmiştir.

Bu gelişmelerin,

- I. Cumhuriyetin ilanının gecikmesi
- II. Farklı fikirlerin mecliste yer bulmasının engellenmesi
- III. Hükümetin çalışmalarının denetlenmesi
- IV. Lozan Barış Antlaşmasının imzalanmasının ertelenmesi

durumlarından hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) Yalnız II
- C) II, III ve IV
- D) II ve III

37. Jeopolitik konum bir ülkenin dünya coğrafyasında bulunduğu konumdan dolayı kendisine sağladığı avantajlar ve dezavantajların hepsine denir.

Buna göre binlerce yıllık bir tarihin ve muhteşem bir medeniyetin mirasçısı olan Türkiye, Asya ve Avrupa kıtaları arasında bir köprü konumundadır. Bu özelliğinin bir sonucu olarak Asya ve Avrupa ülkeleri arasındaki kara, deniz ve hava yolu ulaşımının büyük bölümü ülkemiz üzerinden yapılmaktadır. Ayrıca ülkemiz Karadeniz ve Akdeniz'i birbirine bağlayan su yollarına sahiptir. Günümüzde Asya'dan Avrupa'ya uzanan birçok petrol ve doğal gaz boru hattı da ülkemizden geçmektedir. Petrol ve doğalgaz boru hattı projeleri ile ülkemiz, uluslararası enerji koridoru hâline gelmiştir. Tüm bunlar, Türkiye'nin dünya siyasetinde söz sahibi olmasına ve dünya siyasetine yön vermesine katkı sağlamaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin jeopolitik konumuna ait özelliklerinden biri değildir?

- A) Asya ve Avrupa kıtaları arasında yer alması
- B) Boğazları elinde bulundurması
- C) Genç bir nüfusa sahip olması
- D) Enerji nakil yolları üzerinde bulunması

38. Serbest Cumhuriyet Fırkası kurulurken aşağıdaki ilkeleri benimsediğini belirtmiştir.

- Kadınlara da siyasal haklar verilmelidir.
- Devletin ekonomiye müdahalesi azaltılmalı, serbest piyasa ekonomisi uygulanmalıdır.
- Parti cumhuriyetçilik ve laiklik ilkelerine bağlıdır.
- Tek dereceli seçim sistemi uygulanmalıdır.

Bu bilgilerden yola çıkarak Serbest Cumhuriyet Fırkası ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Milli egemenliğin tam olarak gerçekleşmesini istemektedir.
- B) Halkın seçtiklerinin milletin temsilcisi olmasını istemektedir.
- C) Ekonomide devletçilik ilkesini benimsemiştir.
- D) Parti cumhuriyete bağlıdır.

39. Atatürk Cumhuriyet Halk Fırkasının kuruluşunu Nutuk'ta şöyle anlatmaktadır:

“Saygıdeğer Efendiler, her yerde, siyasî parti kurma konusunda halkla uzun sohbetler yaptım. 7 Aralık 1922 tarihinde, Ankara basını vasıtasıyla, halkçılık ilkesine dayanan ve Halk Partisi adını taşıyan siyasî bir parti kurmak niyetinde olduğumu açıklayarak, bu partinin nasıl bir program yapması gerekeceği konusunda, bütün vatanseverlerin, ilim ve fen adamlarının yardım ve işbirliğine başvurmuştum. Gerek bazı kimselerden aldığım yazılı düşüncelerden ve gerek halk ile yaptığım görüşmelerden çok yararlandım. Milletin maddî ve manevî alandaki yenileşmesi ve gelişmesi yolunda, söz ve teori ile iş ve icraata önem vermeyi tercih ettik. Bununla birlikte, hâkimiyet milletindir, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin dışında hiçbir makam, millî mukadderata hâkim olamaz. Belirlenen ilkeler, Halk Partisi'nin kuruluşu ve faaliyet göstermesi için yeterli oldu. Partinin adına, daha sonra “Cumhuriyet” kelimesi de eklenerek, bilindiği gibi, Cumhuriyet Halk Partisi adı verildi.”

Verilen bilgilere göre Cumhuriyet Halk Fırkası için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Milli egemenliği temel ilke olarak benimsemiştir.
- B) Kanun önünde ayrımcılığı ve eşitsizliği reddeder.
- C) Çok partili hayatın iktidar partisidir.
- D) İnkılapçılığı önemsemektedir.

40. Atatürk İzmir suikastı sonrasında aşağıdaki açıklamayı yapmıştır:

“Saygıdeğer İzmirlilerin ve çevresi halkının, soylu hemşerilerimin aleyhime düzenlenen suikasttan dolayı gösterdikleri üzüntüyü ve yüksek heyecanı öğrendim ve çok duygulandım. Bu gösteri, bana olan sevginin, konuşma duygusunun özellikle ortak idealimize olan bağlılığın yüksek derecesini doğrulayan yeni bir delildir. Sizlere teşekkür borçluyum. Ben ölürsem milletimizin beraber yürüdüğü yoldan asla ayrılmayacağına güveniyorum; bundan dolayı gönlüm rahattır. Düşmanlarımız istedikleri girişimde bulunsunlar. Onların son ümit çırpınışları bizim inkılâp ateşimizi söndüremez. Cumhuriyet Hükümeti'mizin demir pençesi ve yüce İstiklâl Mahkemesi'nin adâletinin gücü duruma tamamen hâkim bulunuyor. Saygıdeğer halka, onların adaletli uygulamalarının sonuçlarını rahatlıkla beklemelerini öneririm. Yaşasın millet! Yaşasın inkılâbımız!”

Verilen konuşmadan yola çıkarak Atatürk ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Cumhuriyet düşmanlarının eylemlerinin süreceğini ifade etmiştir.
- B) Yeniliklerin devam edeceğini belirtmiştir.
- C) Hukuka bağlıdır.
- D) Türk milletine güvenmektedir.

41. Günümüzde bazı devletler çeşitli sorunlar yaşadığı ülkelerin ekonomik, siyasal ve sosyal gücünü zayıflatmak için terör ve terör gruplarını desteklemektedirler. Çünkü bu devletler topyekûn bir savaşı göze alamadıkları için terörizmi destekleyerek amaçlarına ulaşmak istemektedirler. Terörist faaliyetlerin diğer bir hedefi ise korku ve şiddet ortamı oluşturarak yurttaşların devlete olan güvenlerini sarsmaktır. İçeriden ve dışarıdan gelen tehdit unsurlarının hedefi; milli birlik ve beraberliğimizi ortadan kaldırarak çağdaş, laik ve demokratik Türkiye Cumhuriyetini yıkmaktır.

Metinde verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Terör grupları şiddet ve korku ortamı oluşturmak isterler.
- B) Terör grupları vatandaş ile devlet arasında ki güveni yıkmayı amaçlarlar.
- C) Terörü destekleyen devletler günümüzde de vardır.
- D) Terörist gruplar sadece ülkemizi hedef almaktadırlar.

42. “Biz meclisimizde tek partiyle bir diktatör idaresi izlenimi vermekteyiz. Bize bakan batılılar ‘Bu memleketteki idare tarzı parti diktatoryasıdır’ derler. Bizim meclisimizde de iki parti olmalı, hükümeti denetleme sistemi kurulmalı ve medeni ülkelerin parlamentolarına benzemeliyiz.”

Atatürk bu sözleri ile aşağıdakilerden hangisinin olması gerektiğini anlatmıştır?

- A) Liberal ekonomik model
- B) İki dereceli seçim sistemi
- C) Tek partili yönetim
- D) Çok partili yaşam

Cumhuriyetin İlk Yıllarında Kurulan Siyasi Partiler ve Genel Özellikleri		
Cumhuriyet Halk Fırkası	Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası	Serbest Cumhuriyet Fırkası
1930’lu yıllarda devletçi ekonomik modeli savundu.	Liberal ekonomik modeli savundu.	Liberal ekonomik modeli savundu.
İki dereceli seçim sistemini savundu.	Tek dereceli seçim sistemini savundu.	Tek dereceli seçim sistemini savundu.
Cumhuriyetçilik ve laiklik anlayışına bağlıdır.	Cumhuriyetçilik ilkesine bağlıdır.	Cumhuriyetçilik ve laiklik anlayışına bağlıdır.
Köklü inkılapları gerekli görür.	İnkılapların zamana yayılarak yapılmasını savundu.	Vergilerin yeniden düzenlenmesini gerekli görür.
	Cumhurbaşkanı seçilen kişinin, üyesi olduğu partiden istifa etmesi gerektiğini savundu.	Kadınlara siyasi haklar verilmesini savundu.

43. Verilen tabloya göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Aynı ekonomik modeli benimseyen partiler vardır.
- B) Seçimlerin yapılış şekli ile ilgili tüm partiler ortak fikirdedirler.
- C) İnkılapların yapılış konusunda farklı düşünceleri olan partiler vardır.
- D) Tüm partiler cumhuriyetçilik ilkesine bağlıdır.

44. Mustafa Kemal kendisinin de içinde bulunduğu Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Grubu'nun bir partiye dönüştürülmesini istemiş ve bu grup 9 Eylül 1923 günü Halk Fırkası adını almıştır.

Aşağıda yer alan Cumhuriyet Halk Fırkası ile ilgili ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kurucusu Mustafa Kemal'dir.
- B) Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk siyasi partisidir.
- C) Cumhuriyetin ilanından önce kurulmuştur.
- D) Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren ekonomide liberalizmi savunmuştur.

45. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının "Partimiz her türlü dini düşünceye saygılıdır." ifadesinden cesaret alan bu fikri fırsata çevirmeye çalışan eski rejim yanlıları doğu illerini kapsayan bir isyan çıkarmışlardır. İsyan zorluklarla bastırılmış ve isyanın çıkarılmasında kusurlu bulunan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası kapatılmıştır.

Bu bilgilere göre;

- I. Çok partili hayata geçiş engellenmiştir.
- II. Demokrasi düşüncesi toplumda tam olarak yerleşmemiştir.
- III. Cumhuriyet rejiminin varlığı ortadan kalmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) Yalnız I
- D) Yalnız II

6. Yukarıdan aşağıya sırasıyla: 2-5-6-7-4-1-3

7. 7. Çıkış

8. **Tek Partili Yönetim**

Alternatif politikalar oluşmaz.

İfade özgürlüğü sınırlı olur.

Görüş farklılıkları az olur.

Çok Partili Yönetim

Demokratik ortam oluşur.

Hükümet sürekli denetlenir.

Milli egemenlik ilkesi güçlenir.

Farklı görüşler yönetimde yer bulur.

9. Yukarıdan aşağıya sırasıyla: Y-Y-D-D-D

10. Yukarıdan aşağıya sırasıyla: EŞİTLİK-MİLLİ EGEMENLİK-KATILIM-ÖZGÜRLÜK-ÇOĞULCULUK-ÇOĞUNLUK

11.

Kurulan Siyasi Partilerle İlgili Bilgiler	Cumhuriyet Halk Fırkası	Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası	Serbest Cumhuriyet Fırkası
Ekonomide devletçiliği savunan	X		
Ekonomide liberalizmi savunan		X	X
Kurucusu tarafından kapatılan			X
Kapatılmasında doğudaki isyanın çok büyük etkisi olan		X	
Mustafa Kemal tarafından kurulan	X		

12. D

13. D

14. B

15. C

16. B

17. D

18. B

19. C

20. D

21. A

22. D

23. D

24. C

25. B

26. D

27. A

28. C

29. D

30. C

31. D

32. A

33. D

34. B

35. A

36. D

37. C

38. C

39. C

40. A

41. D

42. D

43. B

44. D

45. A

8. SINIF 5. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

T.C. İNKILAP TARİHİ ve
ATATÜRKÇÜLÜK

Bu kitapçık ELAZIĞ Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

26. BMM, farklı siyasi eğilimlere, değişik dünya görüşüne ve hayat anlayışına sahip milletvekillerinden oluşmuştur. Müdafaa-i Hukuk Grubu, Tesanüt Grubu, İstiklal Grubu, Halk Zümresi, Islahat Grubu gibi farklı görüşleri temsil eden milletvekilleri meclis çatısı altında toplanmıştır.

Farklı görüşlere sahip milletvekillerinin öncelikli hedefi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vatanın kurtarılmasını sağlamak
- B) Milli egemenliği gerçekleştirmek
- C) Kuvayımilliye birliklerini kurmak
- D) Cumhuriyetin kurulmasını sağlamak

27. ve 28. sorular aşağıda verilen metne göre cevaplandırılacaktır.

1924 yılı Aralık ayında "Times Gazetesi" muhabirinin, yeni kurulan partiyle ilgili sorusuna Mustafa Kemal şu cevabı vermiştir: "Hâkimiyet-i milliye esasına dayanan ve bilhassa cumhuriyet idaresine malik bulunan memleketlerde siyasi partilerin mevcudiyeti tabiidir. Türkiye Cumhuriyeti'nde de birbirini denetleyen partilerin olacağına şüphe yoktur."

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, s.77)

27. Verilen bilgilere göre, Mustafa Kemal'in aşağıdakilerden hangisine taraftar olduğu söylenemez?

- A) Siyasi partilerin kurulmasına
- B) Milli egemenliğin gerçekleşmesine
- C) Siyasi partilerin denetlenmesine
- D) Tek partili yönetimin olmasına

28. Mustafa Kemal, verdiği cevapla demokratik ülkelerde yeni partilerin kurulmasının aşağıdakilerden hangisinin doğal bir sonucu olduğunu ifade etmiştir?

- A) Saltanat yönetiminin
- B) Cumhuriyet yönetiminin
- C) Çok partili siyasi yönetimin
- D) Meclis Hükümeti Sisteminin

29. Anayasanın ilk maddesinde “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” ifadesi yeni Türk Devleti’nin yönetiminde aşağıdakilerden hangisinin etkili olacağına kanıt oluşturur?

- A) Milli bağımsızlığın
- B) Milli egemenliğin
- C) Kişi egemenliğinin
- D) Saltanat yönetiminin

30. Muhalefet partileri; iktidar partisinin icraatlarını takip eder, yanlış gördüğü uygulamalar hakkında iktidar partisini uyarır ve kendi önerilerini sunarlar. İktidar partisi de muhalefet partilerinin önerilerini dikkate alarak ülke menfaatlerine en uygun adımı atar.

Bu durumun yaşanması aşağıdakilerden hangisi ile gerçekleşir?

- A) Vatanın kurtarılmasıyla
- B) Cumhuriyetin kurulmasıyla
- C) Çok partili hayata geçilmesiyle
- D) Millî bağımsızlığın sağlanmasıyla

31. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası parti programında egemenliğin millete ait olduğu, cumhuriyet yönetimini yaşatmanın ve geliştirmenin esas amaçları olduğu belirtilmiştir. Ekonomik alanda devletçilik yerine liberalizmin (serbest piyasa ekonomisi) esas alınacağı ve yabancı sermayenin destekleneceği yer almaktadır. Eğitimde millî esasların kabul edilmesi, din ve devlet işlerinin ayrı olacağı ve dini değerlere saygı gösterileceği de vurgulanmaktadır.

Verilen bilgilere göre Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ekonomide devletin müdahalesini zayıflattığı
- B) Devlet yönetimini dini esaslara dayandığı
- C) Milli bir eğitim sisteminden yana olduğu
- D) Ulusal egemenlik ilkesini benimsediği

32. Doğu'da meydana gelen ayaklanmanın bastırılmasından sonra ayaklananları yargılayan Doğu İstiklal Mahkemesi, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının programında yer alan "Halkın düşünce ve inançlarına saygılıyız." ifadesinin ayaklananları cesaretlendirdiğini hükûmete bildirdi.

Bu durum aşağıdaki gelişmelerden hangisinin meydana gelmesine neden olmuştur?

- A) Çok partili hayata geçilmesine
- B) Dış politikada başarısız olunmasına
- C) İstiklal Mahkemelerinin yeniden kurulmasına
- D) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kapatılmasına

33. 1929 yılında başlayan Dünya Ekonomik Bunalımı'nın etkisiyle ülkede ekonomik sıkıntılar ortaya çıkmıştı. Mustafa Kemal, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik bunalımı Genel Sekreteri Hasan Rıza (Soyak) Bey'e şu sözlerle ifade etmiştir: "... Bunalıyorum çocuk, büyük bir ıstırap içinde bunalıyorum. Görüyorsun ya her gittiğimiz yerde mütemadiyen (sürekli) dert, şikâyet dinliyoruz. Her taraf derin bir yokluk, maddi, manevi perişanlık içerisinde..."

(H. Rıza Soyak, Atatürk'ten Hatıralar, s.44)

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Halkın ekonomik sıkıntılarını dile getirdiğine
- B) Dünya'daki ekonomik krizin ülkede etkili olduğuna
- C) Mustafa Kemal'in halkın içinde bulunduğu duruma üzüldüğüne
- D) Ekonomik krizden çıkmak için devletçilik politikasının uygulandığına

34. Fethi Bey, 9 Ağustos 1930 tarihinde Mustafa Kemal'e, kuracağı partinin temel özelliklerini ve ilkelerini açıklayan bir mektup yazdı. Mustafa Kemal, Fethi Bey'in mektubuna iki gün sonra verdiği cevapta "Görüyorum ki laik cumhuriyet esasında beraberiz. Zaten benim siyasi hayatta bir taraflı olarak daima aradığım ve arayacağım temel budur." diyerek partinin kuruluşunu uygun buldu.

Buna göre Mustafa Kemal;

- I. cumhuriyet yönetimi
- II. laiklik anlayışı
- III. çok partili hayat

unsurlarından hangilerinin yerleşmesini istemiştir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I ve III
- D) I, II ve III

35. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kapatılmasından sonra Türkiye, 1930'a kadar tek partiyle yönetilmeye devam etti. Ülkenin tek partiyle yönetilmesi farklı fikirlerin yönetime yansımaya ve iktidar partisinin icraatlarının denetlenmesine engel oluyordu.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin uygulanmasında sorun yaşandığını gösterir?

- A) Tek partili yönetimin
- B) Cumhuriyet yönetiminin
- C) Saltanat yönetiminin
- D) Meşruti yönetimin

36. 1929 Dünya Ekonomik Krizi Türkiye'yi de etkilemiş; özellikle ekonomik alanda yaşanan sorunlar, halkın hükûmete tepki göstermesine neden olmuştu. Gazi Mustafa Kemal, Haziran 1930'da çıktığı yurt gezisinde bu tepkilere bizzat tanık olmuştu. Mecliste Hükûmetin ekonomi politikalarını denetleyecek ve alternatif politikalar üretecek yeni bir partiye ihtiyaç vardı. Bu ihtiyacın farkında olan Gazi Mustafa Kemal, yakın arkadaşı Fethi Bey'den yeni bir parti kurmasını istedi. Bu isteği yerine getiren Fethi Bey, Cumhuriyet Halk Fırkasından ayrılan bazı milletvekillerinin katılımıyla Serbest Cumhuriyet Fırkasını kurdu. (12 Ağustos 1930)

Verilen bilgilere göre yeni partinin kurulmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?

- A) Ülkede ekonomik krizin etkilerinin görülmesi
- B) Halkın hükûmetin çalışmalarından memnun olması
- C) Hükûmeti denetleyecek bir partiye ihtiyaç duyulması
- D) Mustafa Kemal'in yaşanan sorunları çözmek istemesi

37. Serbest Cumhuriyet Fırkasının kurulmasından kısa süre sonra iktidardaki Cumhuriyet Halk Fırkası ile arasında tartışmalar yaşanmaya başladı. Muhalefet partisinin eleştirileri bazı siyasiler tarafından "Mustafa Kemal'e muhalefet" şeklinde yorumlandı. Mustafa Kemal ile siyasi sahada karşı karşıya gelmek istemeyen Fethi Bey bu durumdan çok rahatsız oldu.

Verilen sorunu çözmek için Fethi Bey aşağıdaki önlemlerden hangisini almıştır?

- A) Parti programını değiştirmiştir.
- B) Cumhuriyet karşıtlarını partide toplamıştır.
- C) Serbest Cumhuriyet Fırkasını kapatmıştır.
- D) Tartışan milletvekillerini partiden uzaklaştırmıştır.

38. Doğudaki büyük isyandan sonra;

- Takrir-i Sükun Kanunu çıkarıldı.
- İstiklal Mahkemeleri kuruldu.
- Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası kapatıldı.
- Musul kaybedildi.

Verilen bilgilere göre doğudaki büyük isyan ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Hükümetin denetlenmesini sağlamıştır.
- B) Yargı yetkisinin kullanılmasına neden olmuştur.
- C) Dış politikada başarısızlık yaşanmıştır.
- D) Demokrasinin yerleşmesi gecikmiştir.

39. BMM'ye karşı meydana gelen isyanları bastırmak için Hıyanet-i Vataniye Kanunu çıkarılmış ve üyeleri milletvekillerinden oluşan İstiklal Mahkemeleri kurularak bozulan düzen yeniden sağlanmıştır. TBMM, doğudaki büyük isyan sırasında Takrir-i Sükun Kanununu çıkarmış ve İstiklal Mahkemelerini tekrar kurarak ülkede güven ortamı oluşturulmuştur.

Verilen bilgilere göre TBMM ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Ülkede otoritesini kurmuştur.
- B) Yargı yetkisini elinde bulundurmıştır.
- C) Güçler ayrılığı ilkesine uygun hareket etmiştir.
- D) İsyanları bastırmak için yasama yetkisini kullanmıştır.

40. Atatürk döneminde iki defa çok partili rejime geçiş denemesi olmuş; fakat ayaklanmalar bu geçişe engel olmuştur. Bu nedenle Türkiye'de tek partili yönetim anlayışı devam etmiştir.

Bu durum aşağıdaki sonuçlardan hangisinin yaşanmasına neden olmaz?

- A) Mecliste çabuk karar alınmasına
- B) Devlet otoritesinin sağlanmasına
- C) İnkılapların hızlı bir şekilde yapılmasına
- D) Hükümetin etkin şekilde denetlenmesine

41. Cumhuriyetin ilk yıllarında Kazım Karabekir ve arkadaşları tarafından kurulan ilk muhalefet partisi olan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası kapatılmıştır. Daha sonra Mustafa Kemal'in isteği ile kurulan ikinci muhalefet partisi de kapatılmıştır.

Bu durum aşağıdaki gelişmelerden hangisinin gecikmesine neden olmuştur?

- A) Yasama yetkisinin kullanılmasının
- B) Çok partili hayata geçilmesinin
- C) Milli iradenin kullanılmasının
- D) Kanunların çıkarılmasının

42. Mustafa Kemal, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kurulması ile ilgili olarak; "Bırakınız karşımıza çıksınlar, memleket işlerini münakaşa edelim. Bizim meclisimizde de iki parti olmalı, hükümeti denetleme sistemi kurulmalı ve medeni ülkelerin parlamentolarına benzemeliyiz." demiştir.

Verilen bilgilere göre Mustafa Kemal için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklı fikirlerin mecliste temsil edilmesinden yanadır.
- B) Tek partili yönetimin devam etmesini istemektedir.
- C) Çok partili hayatın gerekliliğine inanmaktadır.
- D) Hükümetin denetlenmesi taraftarıdır.

43. Mustafa Kemal; ülkede demokrasinin yerleşmesini istiyordu. Bu nedenle yeni partilerin kurulmasına destek vermiştir. Ayrıca ekonomik sorunların çözülmesi ve hükümetin denetlenmesi için Serbest Cumhuriyet Fırkası gibi yeni partilerin kurulmasına da destek vermiştir.

Verilen bilgilere göre Mustafa Kemal ülkeyi çok partili hayata geçirmekle aşağıdaki amaçlardan hangisini gerçekleştirmek istemiştir?

- A) Yargı bağımsızlığını sağlamak
- B) Ekonomik bağımsızlığı gerçekleştirmek
- C) Ülkede birlik ve beraberliği temin etmek
- D) Farklı fikirlerin mecliste temsiline imkan tanımak

44., 45. ve 46. sorular aşağıdaki metne göre cevaplandırılacaktır.

“Milli egemenlik temeline dayanan ve özellikle cumhuriyet yönetimine sahip bulunan ölkelerde siyasal partilerin varlığı doğaldır. Türkiye Cumhuriyeti’nde de bir diğeri denetleyici partilerin kurulacağına şüphe yoktur.”

Mustafa Kemal

44. Mustafa Kemal’in sözünde cumhuriyet yönetimine sahip ölkelerde aşağıdakilerden hangisinin gerekliliğı vurgulanmamıştır?

- A) Demokrasinin
- B) Çok partili hayatın
- C) Saltanat yönetiminin
- D) Hükümetin denetlenmesinin

45. Mustafa Kemal’in sözünde aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Laik devlet anlayışı benimsenmelidir.
- B) Mebusan Meclisi yeniden açılmalıdır.
- C) Çok partili siyasi hayata geçilmelidir.
- D) Sosyal hayatı düzenleyen kanunlar çıkarılmalıdır.

46. Mustafa Kemal’in sözü aşağıdaki alanlardan hangisi ile ilgilidir?

- A) Siyasi
- B) Hukuki
- C) Kültürel
- D) Ekonomik

47. Aşağıda yeni Türk Devletinde kurulan siyasi partiler verilmiştir.

- Cumhuriyet Halk Fırkası 1923
- Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası 1924
- Serbest Cumhuriyet Fırkası 1930

Verilen partilerin kurulmasında aşağıdaki amaçlardan hangisi etkili olmuştur?

- A) Saltanatın kaldırılmasını sağlamak
- B) Hükümetin kurulmasını gerçekleştirmek
- C) İnkılapların yapılmasını kolaylaştırmak
- D) Milli egemenliği güçlendirmek ve demokrasiyi yerleştirmek

48. Cumhuriyetin ilanından sonra kurulan;

- I. İlk siyasi partidir.
- II. Mustafa Kemal'in yakın arkadaşları olan Kazım Karabekir, Rauf Orbay, Ali Fuat Cebesoy tarafından kurulmuştur.
- III. Ekonomide liberalizmi benimsemiştir.

Verilen bilgiler aşağıdaki siyasi partilerden hangisine aittir?

- A) İttihat ve Terakki Fırkası
- B) Cumhuriyet Halk Fırkası
- C) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- D) Serbest Cumhuriyet Fırkası

49. Yeni Türk devletinde;

- I. ulusal egemenliğin gerçekleşmesi,
- II. mecliste farklı fikirlerin temsil edilmesi,
- III. hükümetin denetlenmesi amaçlanmıştır.

Verilenleri gerçekleştirmek için aşağıdakilerden hangisine ihtiyaç duyulmaz?

- A) Milli iradeye
- B) Siyasi partilere
- C) Çoğulculuğa
- D) Güçler birliğine

50. 15 Temmuz 2016 tarihinde anayasal devlet düzenini ve TBMM'yi ortadan kaldırmak isteyen dış destekli terör odakları tarafından darbe girişiminde bulunulmuştur. Demokratik düzene karşı olanlar tarafından gerçekleştirilen bu elim ve vahim eylem Türk halkı tarafından bertaraf edilmiştir.

Darbe girişiminin bertaraf edilmesinde Türk milletinin;

- I. milli iradeye sahip çıkması,
- II. milli egemenliği savunması,
- III. milli birlik ve beraberlik içinde olması

hususlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

51. ve 52. sorular Mustafa Kemal'in aşağıdaki konuşmasına göre cevaplandırılacaktır.

"Boşa çıkarılan suikast teşebbüsünden sonra vatandaşlarımdan aldığım mektup ve telgraflar beni çok mutlu etti. Bu elim olayın benim şahsımdan ziyade cumhuriyetimize ve onun prensiplerine yönelik olduğuna şüphe yoktur. Temeli, büyük Türk milletinin vicdanında, akıl ve şuurunda atılmış olan cumhuriyetimizin, bir vücudun koparılması ile yok olacağını zannedenler çok zayıf akıllı bahtsızlardır. Benim naçiz vücudum bir gün elbet toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır."

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, s. 479)

51. Mustafa Kemal'in sözünde suikast girişiminin asıl hedefi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mustafa Kemal'i öldürmek
- B) İnkılapların yerleşmesini sağlamak
- C) Cumhuriyet yönetimini ortadan kaldırmak
- D) Çok partili siyasi hayata geçişi kolaylaştırmak

52. Mustafa Kemal'in sözünde hangi kişisel özelliği ön plana çıkmıştır?

- A) Teşkilatçılığı
- B) Askeri dehası
- C) Kararlı olması
- D) Çok cepheliliği

53. Mustafa Kemal, 1926 yılında kendisine karşı suikast girişiminde bulunanlarla İzmir'de bir otelde görüştü. Bu görüşmenin sonunda "Ben şahsen intikamdan hoşlanan bir adam değilim. İş mahkemeye aktarılmıştır. Bunun sonucunu beklemek lazımdır. Bu işe karışmaya hakkım yoktur." demiştir.

(Şerafettin Turan, Türk Devrim Tarihi, s.137)

Verilen bilgilere göre Mustafa Kemal aşağıdaki devlet anlayışlarından hangisini benimsemiştir?

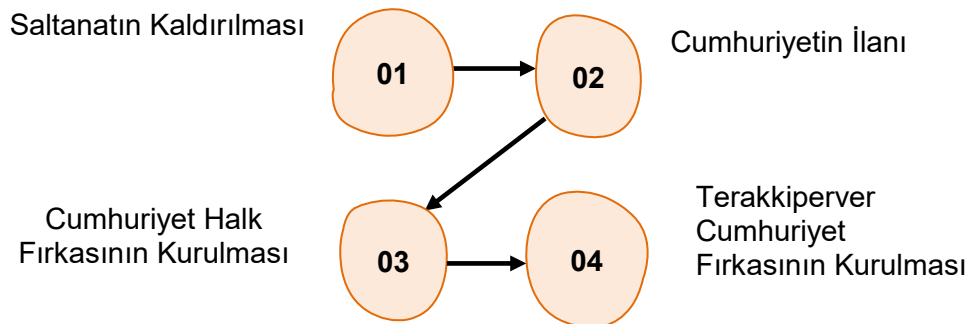
- A) Hukuk Devleti
- B) Sosyal Devlet
- C) Demokratik Devlet
- D) Laik Devlet

54. Atatürk "Bilelim ki kazandığımız zafer milletin kuvvetlerini birleştirmesinden ileri gelmiştir. Eğer aynı zaferleri ileride de kazanmak istiyorsak aynı esasa dayanalım aynı yolda yürüyelim" demiştir.

Mustafa Kemal bu sözlerle aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) Kişisel egemenliğin
- B) Laik toplum yapısının
- C) Devrimlerin yapılmasının
- D) Milli birlik ve beraberliğin

55. Aşağıda Milli Mücadele Döneminde yapılan bazı inkılaplar verilmiştir.

Verilenler aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmeye yönelik değildir?

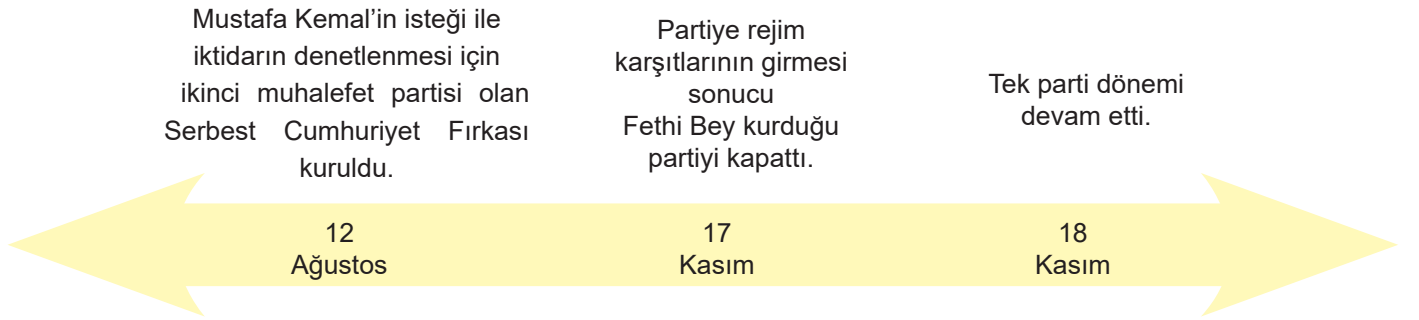
- A) Milli egemenliği
- B) Milli bağımsızlığı
- C) Çoğulculuğu
- D) Siyasi yaşam değişikliğini

56. 1929 yılında Dünyadaki ekonomik krizin Türkiye'yi de etkilemesi üzerine, demokrasi ve cumhuriyetin kuvvetlenmesi, düşüncelerin mecliste rahatça tartışılabilmesi için Atatürk'ün teklifiyle Fethi Okyar tarafından 12 Ağustos 1930'da kurulmuştur.

Verilen bilgilere göre Serbest Cumhuriyet partisinin kurulmasında aşağıdaki sebeplerden hangisi etkili olmamıştır?

- A) Ekonomik
- B) Kültürel
- C) Siyasi
- D) Küresel

57. Aşağıda 1930 yılında yaşanan olaylar kronolojik bir sırayla verilmiştir.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Fethi Bey'in ileri görüşlü olduğuna
- B) Cumhuriyet yönetiminin ortadan kaldırıldığına
- C) İktidarın idari yönden denetlenmesinin kesintiye uğradığına
- D) Çok partili siyasi hayata geçiş denemesinin başarısız olduğuna

58. Türkiye; Avrupa, Asya ve Afrika kıtalarının birleştiği bir bölgede yer alır. Bir tarafında zengin petrol yataklarına sahip Ortadoğu ülkeleri, diğer tarafında ise sanayileşmiş Avrupa devletleri bulunmaktadır.

Bu durum Türkiye'nin;

- I. özel konumu,
- II. jeopolitik konumu,
- III. matematik konumu

özelliklerinden hangilerinin önemini arttırmıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

59. Türk milletinin birlik ve beraberliğinden ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güçlenmesinden rahatsız olanlar, karanlık emeller peşinde koşturmaktadırlar. Bu durum Türkiye'ye yönelik iç ve dış tehditleri ortaya çıkarmıştır.

Bunlar;

- I. Doğudaki büyük isyan,
- II. İzmir suikast girişimi,
- III. 15 Temmuz darbe girişimidir.

Verilenlerden hangileri ülkemizde iç ve dış tehdit odaklarının çıkardığı olaylardandır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

60. Mustafa Kemal, 1927 yılındaki bir sözünde "Millî azim ve bilincin kıymetli eseri olan değerli cumhuriyetin bugünkü ve yarınki neslin demir ellerinde her an yükselip sağlamlaşacağına güvenim tamdır." demiştir.

Mustafa Kemal bu sözü ile aşağıdakilerden hangisine olan güvenini ifade etmiştir?

- A) Gençlere
- B) Orduya
- C) Ekonomiye
- D) Siyasilere

61. Çok partili hayatla birlikte; demokrasi ve milli egemenliği geliştirmek, farklı fikir ve düşüncelerin temsil edilmesini sağlamak ve hükümet işlerinin denetlenmesini sağlamak amaçlanmıştır.

Verilen bilgiler Atatürk'ün ilkelerinden hangisi ile gerçekleşir?

- A) Cumhuriyetçilik
B) Laiklik
C) Devletçilik
D) Milliyetçilik

62. Türkiye Cumhuriyeti kurulduğu günden beri birçok tehlikeye maruz kalmıştır. Bu tehlikelerden biri de 15 Temmuz hain darbe girişimidir. Birlik ve beraberlik içinde birçok tehlikenin üstesinden gelen milletimiz, 15 Temmuz'da da tek vücut olarak iradesine, ülkesine ve cumhuriyetine sahip çıkmış; hainlere geçit vermemiştir.

Mustafa Kemal'in aşağıdaki sözlerinden hangisi verilen bilgilere kanıt oluşturur?

- A) "Benim naçiz vücudum bir gün elbet toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır."
B) "Ben şahsen intikamdan hoşlanan bir adam değilim. İş mahkemeye aktarılmıştır. Bunun sonucunu beklemek lazımdır. Bu işe karışmaya hakkım yoktur."
C) "Cumhuriyetimizin, bir vücudun koparılması ile yok olacağını zannedenler çok zayıf akıllı bahtsızlardır."
D) "Bir milletin büyüklüğü coğrafi yüz ölçümü ile değil; yüreğinin asaleti, ülküsünün yüksekliği ile ölçülür."

63. Büyük Millet Meclisi, huzur ve güveni sağlamak ve milli iradeye sahip çıkmak için;
• BMM'ye karşı çıkarılan isyanlardan sonra Hıyanet-i Vataniye Kanununu çıkardı.
• Doğudaki büyük isyanın bastırılması için Takrir-i Sükûn Kanununu çıkardı.

Bu durumlar;

- I. demokratik devlet,
II. sosyal devlet,
III. hukuk devleti

özelliklerinden hangileriyle ilgilidir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

64. Cumhuriyet döneminde yaşadığımız bazı isyanlar dış politikada devletin elini zayıflatmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Musul'un kaybedilmesi
- B) Maarif Kongresinin yapılması
- C) Çok partili hayata geçilememesi
- D) Kuvayımilliye birliklerinin kaldırılması

65. Türkiye Cumhuriyeti kurulduğu günden beri içten ve dıştan birçok tehlikeye maruz kalmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu tehlikelerden biri değildir?

- A) 31 Mart Olayı
- B) Doğudaki büyük isyan
- C) 15 Temmuz darbe girişimi
- D) İzmir suikast girişimi

66. Cumhuriyet tarihinin ilk örgütlü muhalefet partisinin kapatılması ülkede çoğulcu demokratik hayata geçilmesini bir süre için geciktirmiştir. Bu durum Türkiye'de çok partili hayata geçiş için yapılan ilk denemenin başarısızlıkla sonuçlanmasına neden olmuştur.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Türkiye'de demokrasi için ortamın henüz hazır olmadığı
- B) Farklı fikir ve düşüncelerin temsil edilmeye devam ettiğinin
- C) Demokrasinin yeni yönetim anlayışına uygun olmadığı
- D) Çok partili yönetimin demokrasiye uygun olmadığı

26.A	47.D
27.D	48.C
28.B	49.D
29.B	50.D
30.C	51.C
31.B	52.C
32.D	53.A
33.D	54.D
34.D	55.B
35.B	56.B
36.B	57.B
37.C	58.A
38.A	59.D
39.C	60.A
40.D	61.A
41.B	62.D
42.B	63.B
43.D	64.A
44.C	65.A
45.C	66.A
46.A	